

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 900 Lej
Fél évre 480 Lej
Negyed évre 240 Lej
Havonta 80 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Angel István dr.

Hosszu hónapokig tartó bizonytalanság után végre a belügyminisztérium döntött az aradi polgármesteri szék betöltése fölött és Angel István dr.-t állította. Aradváros élére. Már régen éreztük, hogy a város hajója nem bírja sokáig azt a veszedelmes helyzetet, amelybe a kormányos hiánya miatt került és épen ezért kétszeres volt az örömmünk, amikor a miniszter döntéséről értesültünk. Megkönnyebbülten lélegzettünk fel egyrészt, hogy a hónapok óta tartó ex-lex-állapot megszűnik, másrészt pedig megnyugvással vettük tudomásul, hogy a polgármesteri széket az arra legméltóbb és legalkalmasabb férfival, dr. Angel Istvánnal töltötték be. A polgármesteri szék ugyanis nem lehet stallum, sem pedig — különben tiszteletreméltó — érdemek jutalomtárgya, oda szakképzett, a közigazgatás minden ágát jól ismerő, egész ember kell, akinek minden képessége meg van ahhoz, hogy egy nyolcvanezer lakossal rendelkező nagyváros százmillióos büdzsével dolgozó üzemet vezetni tudja és felvirágoztassa.

Angel István dr.-t ilyen embernek tartja Aradon mindenki. Harminc esztendei munkában és becsületben eltöltött közigazgatási múlt van a háta mögött és ma is friss energiával igyekszik a város fejlődése érdekében kitűzött céljait, nagyvonalu terveit keresztülvinni. Régi aradi ember, aki itt kezdte közigazgatási pályafutását és a saját erejével, tudásával és rátermettségével küzdötte fel magát abba a díszes pozícióba, ahol minden körülmények között is meg tudja állani a helyét. Angel Istvánt Arad polgársága nagy örömmel látja a város élén, mert talán senki sem ismeri annyira az itteni viszonyokat, senki sem tudja a közvetlen tennivalókat és senki sem érzi ennyire a városnak a vágyait jobban, mint épen ő. Személyesen ismeri Aradnak csaknem minden polgárát és ez óriási gyakorlata különösen az állampolgársági összeírás idején volt mérhetetlen hasznára a lakosságának.

Arad új polgármestere e napokban foglalja el hivatalát, ahol konszolidált helyzetet fog találni. Megkönnyíti ugyanis jövőd feladatát az a szerencsés helyzet, hogy a polgármesteri székben olyan férfi volt az elődje, mint Robu János dr., aki maga a megtestesült korrektség, alkotóképesség, munkabírási és aki hét esztendő polgármesteri működése alatt igazán nehéz viszonyok között, pompás rendben tartotta a város háztartását és vitte előre a város és polgársága ügyeit. Ebben a munkájában és a polgárság érdekében való fáradozásában hűséges dolgozótársa volt Robunak Angel István dr., aki most a politikai viszonyok változása következtében felváltja érdemes elődjét a polgármesteri székben, amelynek évek hosszú során méltó várományosa volt. Angel István most egyedül fogja folytatni a munkát, amit ketten kezdtek meg és ismervé az új polgármester kvalitását, energiáját és jószándékait, nyugodtan állapíthatjuk meg, hogy a város hajójának kormányosa jó kezekbe került.

Átalakították a kormányt.

Trancu-lasi kiválik a kabinetből. — Elhalasztják a parlament megnyitását. Még mindig folyik a szóharc a párisi döntés körül.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A Cuvantul értesülése szerint még ma megtörténik a kormány átalakítása. A lap tudni véli, hogy az igazságügyi tárcát Flanbal Teodorescu veszi át, Cudalbu eddigi igazságügyi miniszter ipar és kereskedelmi miniszter lesz, míg Berlescu a munkaügyi minisztérium élére kerül. Trancu lasi kiválik a kormányból.

Parlamentari körök szerint a kamara megnyitása körül bizonyos változások lesznek. Mindaddig, amíg a kormány átalakítása megtörténik, az üléseket határozatképtelenség címen naponta elnapolják egészen a jövő hétig. Más verzió szerint a miniszterelnök a megnyitás elhalasztását fogja kérni, tekintettel arra, hogy vasárnap és hétfőn ünnep lesz, de a közlekedési zavarok is megnehezítik a parlamenti tagok utazását.

A parlament megnyitásával kapcsolatos események mellett a politikai pártokat még mindig erősen foglalkoztatja a párisi román-magyar vegyes bíróság döntése, amely szerint az abszontisták ügyében illetékesnek mondotta ki magát. Az ellenzék ezt a körülményt a kormány vereségének tudja be, míg a néppártban meg vannak győződve arról, hogy a nagyfontosságú kérdés formai elintézésén túl mi sem fog történni s még idejében sikerül megvédeni az állam érdekeit. A vélemények különösen a külügyminiszterek felelőssége körül ütözkönek ki, mert amíg a kormánypárt Ducát kárhóztatja a kérdés elintézésében szenvedett fiaskójáért, addig a liberálisok és az ellenzék Mitilineu-teszik felelőssé a történetekért és hivatkoznak arra, hogy a liberálisoknak a Népszövetség előtt sikerült eredményt elérniük. Ezzel szemben a Cuvantul megállapítja, hogy a helyzet mégis csak az, hogy az abszontistáknak minden reményük meg van arra, hogy visszaitélják számukra az agrárreform

által kisajátított földbirtokokaikat. A Cuvantul megbízható forrásból nyert értesülése szerint azonban a kormánypárton még mindig bízakodnak abban, hogy még a vegyesbíróság végleges döntése előtt sikerül eliminálni a kérdést. Erre vall az Indreptarea mai vezércikke, amely szerint „még nincs minden veszve, a kormánynak még módjában áll kifogást emelni az illetékeség ellen, noha a vegyesbizottság megnyitáskor eleve elismerte annak döntéseit.” A lap megemlíti, hogy Mitilineu külügyminiszter jóhiszeműleg járult hozzá a vegyesbíróság megalkotásához, mert biztosíték volt arra nézve, hogy a tárgyalások jóval később kezdődnek meg, ezenkívül pedig szükségtelennek, sőt károsnak találta volna, ha a kérdést ismét a Népszövetség lett volna kénytelen napirendre tűzni.

A Cuvantul sorozatos politikai leleplezéseivel közben ma arról is hírt ad, hogy Bratianu Jonel legfelsőbb helyen lépéseket tett egy általa történelmi, nemzeti-kabinet létrehozásához való megbízatásra, amelyet állítólag meg is kapott volna. Emellett bizonyít — a Cuvantul szerint — az is, hogy Averescu kormányfőnök állítólag elhatározta a parlament 20-ikára tervezett megnyitását huszonötödikéig való elhalasztását s ez idő után is módot akar találni arra, hogy a parlamenti szünetet továbbra is meghosszabbítsa. Erre a halasztásra hír szerint az szolgáltatta okot, hogy a liberálisok a kamara megnyitását kezdik meg az obstrukciót a kormány megbuktatására.

Rendben vannak az állampolgárságok Aradon.

Polyon belügyi vezérfelügyelő tüzetes vizsgálata. — Boneu prefektus a kimaradt állampolgárok érdekében szót emelt.

(Arad, január 19.) Az Aradi Közlöny számolt be egyedül Polyon tábormok, belügyi vezérfelügyelő Aradra érkezéséről. A vezérfelügyelő az állampolgársági listák verifikálása céljából körülvizsgálta Erdély városait és egyben meghallgatja a városok panaszait az állampolgárság ügyében. Illetékes helyen szerzett értesüléseink szerint igen érdekes előzménye van Polyon tábormok aradi utjának. Emlékeztetés, hogy annak idején Cuza professzor a parlamentben interpellált az állampolgárságok ügyében és szövéttette, hogy bizony sok szabálytalanság történt az állampolgárságok körül, sok városban olyanokat is felvettek, akik nem jogosultak az állampolgárságra, viszont olyanokat hagytak ki, akiknek be kellett volna kerülniük. Goga Octavian belügyminiszter annak idején nyomban kijelentette, hogy erélyesen meg fogja vizsgálni az ügyet. A vizsgálat most indult meg: Polyon tábormok vezérfelügyelő kapott arra megbízást, hogy vizsgálja meg a városokban a listákat és tegyen jelentést az általa tapasztaltakról. Így jutott el Polyon tábormok tegnap Aradra.

A vezérfelügyelő ma délelőtt megjelent

az aradi városházán, ahol Stefan Sabin vezértitkár-helyettes bevezette az állampolgársági hivatalba. Ott a felügyelő átvizsgálta a regisztereket, ugynevezett Stichpróbákat csinált, magához kéretett egyes dossziárokat, amelyeket alaposan átvizgált és áttanulmányozott. A vizsgálat végén pedig kijelentette, hogy Aradon teljesen rendben levőnek találta az állampolgárok listáját. A személyesen eszközölt felülvizsgálattal kapcsolatban Boneu Vazul prefektus és Micla Sever dr. felhívták a vezérfelügyelő figyelmét arra, hogy Aradon sokszerezen maradtak ki az állampolgársági listákból olyanok, akiknek pedig minden joguk megvan arra, hogy beiktatott román állampolgárok legyenek. Boneu Vazul prefektus mindjárt több konkrét esetet is hozott fel, melyekkel rögtön igazolta is álláspontját. A vezérfelügyelő figyelmesen meghallgatta az elmondottakat, azokról jegyzeteket készített és megígérte, hogy a belügyminiszternek teendő jelentésében erre a körülményre részletesen kiterjeszkedik. Polyon tábormok a mai napon Aradon befejezte munkáját és holnap reggel hagyja el a várost.

Egy óra Goldis miniszter előszobájában.

A demokratikus államtitkár. — Egy bájos hölgy — a prosltóval. — Egy jól informált ur — az előszobából. — Az a bizonyos 300.000 lej. — Goldis elhatározta, hogy többet nem áll szóba — újságróval.

(Az Arad Közlöny bucaresti-i tudósítójától.) A „Viitorul” robbantotta ki néhány nappal ezelőtt a nagy „szenzációt”. Azzal vádolta meg Goldis minisztert, hogy a pénzügyminisztériumban 300.000 lejt vett fel, mely összeg sehol sem szerepel a minisztérium könyveiben. Továbbá a brassói Apollo mozit évi százezer lej bérért adta ki, annak dacára, hogy az egyik pályázó ennek az összegnek a dupláját is adta volna a színházért. A kormány félhivatalos lapja, az „Indreptarea” természetesen másnap válaszolt a „Viitorul”-nak, az összes vádpontokat erélyesen cáfolta és azok tarthatatlanságát kétségbevonhatatlanul igazolta. A 300.000 lejt magasabb állami érdekből fizette ki Goldis, a brassói mozit pedig az Astra kapta meg, írta az Indreptarea.

Közismert tény újságról körökben, hogy Goldis nem szívesen nyilatkozik a lapokban. Tizenegy órakor kezdődik az audiencia és pár perccel tizenegy előtt iratkoznak fel a kihallgatásra jelentkezők a kabinetfőnöknél. A kabinetfőnök beviszi a listát a miniszternek és a feliratkozás sorrendjében mennek be a miniszteri szobába a látogatók. A „Viitorul” cikke után mi is feliratkoztunk a kabinetfőnöknél. Bizonyos, hogy most nyilatkozni fog a miniszter, gondoltuk magunkban. A kabinetfőnök azonban nagyon csóválta a fejét.

— A miniszter ur — mondta — nem ad senkinek intervju, azonban — tessék várni.

Vártunk. Goldis szobája mellett van Nichifor Crainic államtitkár fogadószobája. Az államtitkár igen demokratikus ember. Még azt sem kívánja a látogatóitól, hogy bejelentessék magukat nála. Az ember egészen egyszerűen bemegy a szobájába. Bent már renkesen vannak vagy négyen. — A látogatók mindegyike vasvilla-szemekkel méregeti a többi, mindenki egyedül szeretne maradni az államtitkárral és az újonnan érkező egyénesen oda léphet az államtitkár asztalához és előadhatja a kívánságát.

— Kérem államtitkár ur — szölkünk — Goldis miniszter ural szeretnék beszélni.

Nichifor Crainic mosolyogva intett, hogy ebben az ügyben ő sem segíthet. Visszaülünk a miniszter kabinetfőnökének szobájába s nézegettük a kihallgatásra várakozókat. Az egyik ur zsakettben jelent meg. Ez biztosan erdélyi, mert a regátiak nem ismerik azt a szokást, hogy a miniszteri audienciákra fekete ruhába kell öltözködni. A látogatók majdnem mindegyike uccal ruhában van. Van aki télikabátban megy be és a kalapját is a kezében tartja. Nők is ülnek az előszobában. — Ahányszor nyílik a miniszter ajtaja, mindannyiszor kinyitják a kizárólagos és újabb prosltót tesznek a szájukra. Egy nagyon szép hölgy ült velem szemben és megfigyeltem, hogy izalmában az ajkát harapdálta és ötpercenként rakott rouge-t az ajkára. Azzal szózkodott, hogy lenyalta a rouge-t a szájáról. Ha nem lettek volna annyian a teremben, ajánlottam volna a bájos hölgynek, hogy spórolja meg a fáradságát és vegye a kezébe az ajkpirosítót és nyalogassa. Ez mégis csak kényelmesebb, mint, hogy előbb az ajkára kenni a festéket és onnan lenyalogatni. Mellettem egy nagyon jól informált ur ül és a legújabb híreket adja le.

— Mit szól kérem a „Viitorul” támadásához. Goldis teljesen ártatlan. A „Viitorul” által említett 300.000 lejt egy besszarábiai újság vette fel, kormánytámogatás címen. A lap címe „Romania Noua” és a 300.000 lejről a nyugtát O. Ghibu, a lap főszerkesztője írta alá.

Pár percig e téma körül folyik a beszélgetés, úgy adják tovább a kisenevi lap főszerkesztőjének a nevet, mintha az valami nagy titok lenne, pedig mindenki tudja, hogy az összes ellenzéki lapok megírták ugy a lap, mint a főszerkesztő nevet. Idegesen inozgólódik most a váróteremben mindenki. Egy ur jön ki Goldistól, boldogan mosolyog. A miniszter bizonyosan teljesítette a kívánságát. A zsakettes ur kerül most sorra. Mielőtt bemegy, egy kis zsebtükörben megnézi még-

egyszer, hogy a nyakkenője jól áll-e. Végül bemegy... Hosszu várakozás. Borzasztó! A szembenülő bájos hölgy úgy látszik szokva van a várakozáshoz, mert unottan néz egy festményt a falon és önfelédten nyalja a rouge-t a szájáról. A kabinetfőnök asztalán megszólal egy tompán berrepő csengő.

— Kedves főnök ur — szölok most a kabinetfőnöknek — legyen olyan szives és kér-

dezze meg a miniszter urat, hogy fogad-e, hátha hiába várok itt egész délelőtt.

A szimpátikus kabinetfőnök egy perccel mulva már újra ott áll előttem:

— A miniszter ur azt üzeni, hogy nincs semmi mondanivalója.

— Szóval, nem fogad? — kérdezem.

— Vigasztalódjon — mondja a kabinetfőnök mosolyogva — a miniszter ur egyáltalában nem fogad újságrót.

Megnézem az órát. Pont egy órát vártam hiába. A bájos ismeretlen kerül most sorra, aki szemben ült velem. Izgatottan áll fel s még utoljára bepirosítja a száját és eltűnik Goldis ajtaja mögött.

Tudósító.

Meghalt Mexikó császárnéja.

A tragikus sorsu Sarolta excsászárnő örök álomra hunyta le szemét.

(Az Arad Közlöny távirati tudósítása.) Ma hosszús szenvedés után meghalt Brüsszel mellett kastélyában Sarolta, Miksa mexikói excsászár özvegye, aki ötven év óta teljesen visszavonultan, magányos kastélyában. Sarolta I. Lipót belga király leánya volt, aki Habsburg Miksa főherceghez ment 1857-ben nőül. Határtalan becsvágya aztán megrendítő tragédiát idézett elő, mert amikor Mexikó, Miksa főhercegnek ajánlotta fel a császári trónt, ő beszélte rá férjét, hogy azt fogadja el. A mexikói zavargások kitörésekor visszajött Európába, hogy segítséget szerezzen férjének. Felkoreste III. Napoleont, IX. Pius pápát és befolyásukat kérte férje trónjának megszilárdítására. Amikor azután Jauregui 1867-ben Queretoróban kivégeztette Miksa császárt, felesége elméje elborult a nagy lelki megrázkódtatás következtében. Sarolta excsászárné akkor visszavonult Brüsszel mellett, ti kastélyának magányába s ott töltötte egész életét, míg azután ma a halál megváltotta 87 éves korában szenvedéseitől.

Kettős gyilkosság a gyorsvonaton.

A bucaresti—jassi-i gyors borzalmas titka. — Az összeszurkált vasuti tiszt, meggyilkolt és kirabolt asszony.

(Az Arad Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Megdöbbentő kettős rablógyilkosság történt tegnap délután a bucaresti—jassi-i között közlekedő gyorsvonaton. Amikor a gyors a barladi állomásból kiindulva néhány kilométert haladt, az utasok legnagyobb meglepetésére a nyílt pályán hirtelen megállott, majd egy kalauz — a kocsisor előtt elrohanva — magánkívül orvosért kiáltozott. A megrémült utasok eleinte nem tudták mire vélni a dolgot, azonban az izgalom tetőpontra hágott, amikor a szerelvény elején levő egyik második osztályu kocsiiban valaki felszakította az ablakot és kiáltozni kezdett:

— Gyilkosság! Meggyilkoltak valakit!

Az agyonszorukált fiatalember.

Az utasok közül többen a kiáltozó ember felé szaladtak, aki ekkorra már a nagy izgalomtól csak dadogva tudta elmondani, hogy ő a kalauz és amint néhány perccel előbb keresztülment a kocsin, az ílésen egy meggyilkolt embert talált. A fülkében valóban ott feküdt egy borzalmasan összeszurkált férfi. — Körülötte minden merő vérben, még a feje felett levő ablaküveg is teleföccsent. Az áldozat aránylag fiatal, jólöltözött tisztviselőformájú ember volt, két kezével görcsösen az ülésbe kapaszkodott és még volt benne valami élet. A kalauz elmondta, hogy Barlad előtt is keresztülment a kocsin, és akkor a meggyilkolt ember aludt. A kocsiiban azonban senki sem tartózkodott, viszont senki sem látta, hogy akár a barladi állomáson, vagy a kiindulás után valaki fel, vagy leszállt volna a vonatról. Az utasok közül többen hangosan annak a gyanujuknak adtak kifejezést, hogy a gyilkos alighanem még a vonaton tartózkodik, s az utasok erre megrettenve tekintettek egymás idegen arcába. Valaki közben kérdéseket intézett a holtravált kalauzhoz s őt kezdte gyanusítani a gyilkossággal, amikor váratlanul még borzasztóbb dolog történt.

Még egy gyilkosság a vonaton.

Egy másik vasuti alkalmazott nem mesze a véres titku szakasztól, egy harmadosztályu kocsiiban újabb borzalmas bűntényre bukkant. A harmadosztályu hálókocsi áldozata egy idősebb hölgy volt, akivel gyilkosa ugyanolyan körülmények között végzett, mint a másodosztályban haldokló fiatalemberrel. A második áldozat szintén hanyattfakve, hatalmas vértöcsében feküdt az ülésben. Érdekes, hogy itt sem volt észrevehető semmiféle dühködés nyoma s így valószínű, hogy a gyilkos szendergő állapotban végzett mind-

kettőjükkel, majd magához véve az áldozatok csomagjait, észrevétlenül leszökött a vonatról.

Közben a barladi állomásra segítségért hárított emberek megérkeztek a rendőrséggel, akik nyomban hozzáláttak a vizsgálat megejtéséhez. Elsőnek a két kalauzt halgatták ki, akik azonban egyöntetűen azt vallották, hogy a meggyilkolt fiatalember egyedül utazott fülkéjében. A hölgy pedig Bucurestiben szállt fel s egészen Barladig két elegáns férfi utazott vele a szakaszban. A kalauz látta is a fiatalembereket, akik leszálltak a barladi pályaudvaron, azonban mikor a vonat újból megindult és ő elsőnek ezen a harmadosztályu kocsin haladt át, még semmi gyanusat nem vett észre, a hölgy oldalt dülve szunyókált. A gyilkosság csak azután történhetett, amikor a vonat kiért a barladi pályaudvarból.

Az áldozatok személyazonossága.

E kihallgatások alatt a megsebesített férfi pár pillanattal magához tért és elmondta, hogy Iorgi Petzának hívják és barladi vasuti távirtdász. A gyilkosság elkövetésének körülményeiről — akadozva — csak annyit tudott elszököni, hogy valaki rátámadt, kirántotta zsebéből pénztárcáját, azután elvesztette eszméletét. A meggyilkolt hölgy kilétét a zsebében talált iratokból állapították meg. Vele scu Anetának hívják, 51 éves és cralovai születésű. Valószínű, hogy szintén rablógyilkosság áldozata lett, mert semmiféle podgvást nem találtak, noha a kalauz állítása szerint a hölgy Bucurestiben két nagy bőrönddel szállott fel.

Négy és félórás késés után végre a rendőrség intézkedett, hogy a gyors tovább menjen. A rendőrség emberei azonban továbbra is a vonaton maradtak és folytatták a vizsgálatot, ameynek egyelőre csak annyi az eredménye, hogy a két kalauzt és három gyanus embert őrizetbe vettek.

— A BÉKÜLEKENY MEXIKÓ. Mexikó-

ból jelentik, hogy a kereskedelmi miniszter a külföldi petróleumvállalatok megbizottaival való tárgyalások után a minisztertanács elé javaslatot terjesztett, amely kimondja, hogy a mexikói kormány a további intézkedésg hatályon kívül helyezi mindazokat a törvényeket, amelyek nézeteltéréseket támasztottak a kormány és a külföldi petróleumvállalatok között. A minisztertanács a javaslatot elfogadta.

Nyomaveszett

a jasi-i szökött bankigazgatónak.

Iasiból jelentik: A Banca Generala iasi-i igazgatójának, Weinrauch Hermannak rejtélyes eltűnése ügyében mára érdekes fordulat állott be. A rendőrség megállapította, hogy az igazgató öccse napokkal ezelőtt szintén eltűnt a városból. Weinrauch öccse a bank prokuristája volt s így közelfekvőnek tetszett az a feltevés, hogy a rejtélyes eltűnések mögött előre tervezett nagyszabású büntett lappang. Az ügyészség intézkedésére a rendőrség őrizetbe vette a harmadik testvért, Weinrauch Marcellt, aki kijelentette, hogy semmiről sem tud felvilágosítással szolgálni, mert nem volt beavatva két bátyja terveibe. Egyidejűleg a rendőrség értesítést küldött az összes romániai bankoknak, hogy ne teljesítsék a Banca Generala iasi-i fiókjának kiutalásait.

A vizsgálóbíró ma különben lepecsételte a bankhelyiséget, amely a vizsgálat lefolytatásáig zárva marad. Az eddigi megállapítások szerint a két Weinrauch a Banca Nationalától felvett kétmillió lejen kívül még kétmilliót sikerasztott el a Banca Generala házipénztárából is. Hír szerint több moldvai kereskedő ma feljelentést tett a iasi-i rendőrségen, hogy a Banca Generalánál kézizálogként leraktározott árukban ugyancsak nyomuk veszett.

A pap büne.

Többszörös gyermekgyilkossággal vádolt plébános.

(Az Aradi Közlöny bécsi tudósítójának távirata.) A bécsi ügyészség ma letartóztatta Pánfalvai István plébánost, a burgenlandi Jabing község plébánosát, két többrendbeli gyermekgyilkossággal vádolnak. Pánfalvai 35 esztendője plébános Jabing faluban és gazdaszönyrával viszonyt folytat. A gazdaszöny többször nézett anyai örömlöknek elébe, azonban a gyermek megszületésére sohasem került a sor. Végre a hívők jelentést tettek erről a herceg-érseki hivatalban. A vizsgálat után Pánfalvait megfosztották lelkeszi jogától, az ügyészség pedig letartóztatta Müller Erzsébettel, gazdaszönyrával együtt. Pánfalvait a tárgyalásig lakásán őrzik.

Kinos incidens

az aradi járásbíróson.

Téttleges inzultus egy aradi ügyvéd és egy bírósági jegyző között.

(Arad, január 19.) Kinos incidens játszódott le ma délelőtt az aradi járásbírószobájában. Sporea János dr., ismert aradi ügyvéd, aki egy akta áttanulmányozása végett jelent meg a járásbíróson, szóváltás közben arcát ütötte Cora Antal járásbírósi jegyzőt, aki természetesen nem hagyta magát s visszaütötte az ügyvédet. A sajnálatos esemény előzményei azok voltak, hogy az ügyvéd közölte a keresett akta számát. Kérte Cora jegyzőt, hogy a dossziét adja elő. Cora teljesíteni is akarta az ügyvéd kérését, azonban bármennyire is igyekezett, a keresett aktacsomót sehogysem tudta megtalálni. A sok keresgélés miatt, a jegyző is idegesen válaszolgatott vissza. A szóváltás aztán annyira fokozódott, hogy az ügyvéd sértő kijelentéseket is tett, sőt arcul is ütötte a jegyzőt, aki megtántorodott az ütéstől, de még volt annyi ereje, hogy a támadást viszonzozza és visszaütötte az ügyvédet. A szobában lévők ekkor szerencsére közbeléptek és szétválasztották a verekedő feleket. Néhány perc múlva azonban folytatódott az incidens. Sporea ügyvéd rászólt Cora jegyzőre, hogy éjszakai mulatozás helyett tartsa rendben az irattárt. Erre most már a jegyző támadt az ügyvédnek, aki azonban visszaütötte. Végre is Cora eltávozott a szobából és a kinos incidensről jelentést tett Zih József táblabírónak, a járásbírószobá vezetőjének, akinek utasítására Cora Antal hatóság elleni erőszak címen még a mai nap folyamán feljelentést tett az ügyvéd ellen. Sporea viszont hivatalos hatalommal való visszaélés címen tett feljelentést Cora jegyző ellen.

Lobogódisz ünnepelte Arad új polgármesterét

Aradváros közönsége igaz örömmel fogadta Angel István dr. kinevezését. Pénteken érkezik vissza Aradra a polgármester.

(Arad, január 19.) Lobogódisszal köszöntötte ma Aradváros Angel István dr. polgármesteri kinevezését, amelyről az Aradi Közlöny már mai számában, Bucurestiből érkezett távirati híradás nyomán részletesen beszámolt. Az igaz nagy öröm kétségtelenül nemcsak annak a körülménynek szült, hogy Aradnak végre polgármestere van és most már remélni lehet a városházán lévő viszonyok végleges konszolidálódását és a termelő, alkotó munka lendületes megindulását, hanem egyben Angel István dr. személyét is illette, aki eddigi ténykedésével is sokat tett a város

és polgárságának javára. Hiszen régi, tapasztalt, kipróbált erejű közigazgatási férfiú ül be Angel István dr.-ral Aradváros első polgármesteri székébe, akinek jövetelét azzal az osztatlan megnyugvással és meggyőződéssel fogadta a város minden polgára, hogy az a méltóság, amelyet most a miniszter — szankcionálva a polgárságot képviselő tanács akaratát — Angel István dr.-ra ruházott, nem pusztá dísz és címet jelent a számára, hanem azt a felemelő kötelességérzetet, hogy az új polgármesternek Aradváros javára dolgoznia, sokat, nagyon sokat dolgoznia kell és dolgozni is fog. Angel Istvánnal a munka igaz embere ült a polgármesteri székbe.

Ma délelőtt azután a városi főtisztviselők egyrésze, abban a hiszemben, hogy a polgármester-kérdés eldőlté után, ma már hazaérkezik az új polgármester is, három városi fogattal kivonult az aradi állomáshoz, ahol a déli bucuresti-i vonattal várták Angel István dr.-t. A polgármester azonban ma nem jött meg, sőt — mint a családjához intézett táviratból értesülünk — csak pénteken éjszaka érkezik vissza Aradra. Az aradi városházán örömmel várják Angel István dr. hazaérkezését, amely alkalomból a városi tisztviselők imponáns módon akarja ünnepelni az új polgármestert, akinek a személye közkedvelt a tisztviselőkar körében is.

A polgármesteri kinevezés után egyelőre

nyitott kérdés marad még a permanens bizottság összeállítása, amely ellen — mint megírtuk — több felebbezés futott be a minisztériumhoz. Előreláthatóan a belügyminisztériumban a permanens bizottság ügyében ugyanakkor döntöttek, mint a polgármesterkinevezés dolgában, azonban erre vonatkozólag hivatalos értesítés még nem érkezett Aradra. A városházi körök véleménye szerint a polgármesterré kinevezett Angel István dr. állandó választmányi tagsági helyét a legközelebbi tanácsülés tölti be, mégpedig olyképen, hogy az állandó választmány póttagjai közül választ a tanács egy rendes tagot. Ugyanekkor történik meg a póttagok létszámának kiegészítése is. Viszont a Teodorescu Constantin permanens tagsága ellen beadott felebbezés ügyében még — hír szerint — nincs döntés.

Angel István dr. polgármester hazaérkezése után, valószínűleg még január hónapban összehívják a tanácsot, amelynek feladata most még a különböző városi bizottságok kijelölése és megválasztása lesz. E második ülésen foglalja el hivatalosan Arad polgármesteri székét Angel István dr., akit az ülés folyamán iktatnak be. A komoly munka csak a harmadik ülés alkalmával kezdődik meg és így tavasszal, amikor minden városban megindul a rekonstrukció, Arad is behozhatja azt a sok elvesztett időt, amelyet a folytonos választások és a hónapokig tartó bizonytalanság idézett elő.

A polgármesterkérdés rendezésével véget ért az interimár bizottság mandátuma is, amely a mai ülést már meg sem tartotta. Meg kell emlékeznünk most erről a bizottságról, amely négy és fél hónapon keresztül vezette Aradváros ügyeit, a legnagyobb jóakarattal és buzgalommal. Az interimár bizottság tagjai szinte minden nap üléseztek és a törvény keretein belül, tőlük telhetőleg, amennyire a szűk határok megengedték, jelentős munkát végeztek és bizony nem egy fontos ügyben hozott intézkedésük szolgált Aradváros javára. Az interimár bizottság tagjai, akik most innáron visszaadják mandátumukat, a város közönsége részéről igaz elismerést és köszönetet érdemelnek lelkiismeretes és buzgó munkájukért.

Mégis fegyverek döntik el a kínai kérdést.

Az angol kormány újabb flottát küld Kinába. — Pekingi egyetemi tanárok tiltakozása.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) A kínai helyzet megoldása ugylátszik sokkal komplikáltabb, mint ahogyan azt diplomáciai körökben gondolták. Ezt mutatja az a körülmény, hogy tegnap még békés hurokat pengettek a nagyhatalmak, ma pedig újra flottákat küldtek a kínai vizekre. Igen jelentős a francia és angol megbeszélés Kinát illetően, mert nem lehetetlen, hogy a két nagyhatalom végül mégis igen erélyes módon szándékozik fellépni, hogy tekintélyét és alattvalói biztonságát megvédje. A ma érkezett táviratok az, alábbiakban közlik a kínai helyzetben beállott újabb fejleményeket:

Párisi jelentés szerint Crewe angol nagykövet és Briand külügyminiszter hosszas tárgyalásokat folytattak a kínai helyzetre vonatkozólag. A tanácskozás eredményeképpen kijelentették, hogy Franciaország és Anglia között a kínai politikában teljes egyetértés uralkodik. Franciaország és Anglia egyformán elhatározták, hogy alattvalóikat minden körülmények között megvédik.

A londoni jelentések szerint ma hajnalban indult el Máltából az egyes számú angol flottilla Sanghai felé. Két nap múlva a Maine kórházlajó követi. A jövő hét folyamán ismét ezer tengerészkatonát szállítanak Kinába. Ettől függetlenül azonban az angol kormány mégis meg akarja kísérelni a békés tárgyalásokat a kantoni kormánnyal és elsimitani a fennálló ellentéteket.

A pekingi egyetem tanári kara tegnap több angol laphoz intézett táviratot, azonkívül az angol parlament mindkét házához is sürgönyt küldött. Ezekben a táviratokban azzal vádolták meg Kinában partraszállott angol tengerészeket, hogy ok nélkül gyilkolják a lakosságot és kíméletlenül járnak el minden kínaival szemben. Kérték a parlamentet, intézkedjék a parlament, hogy a külföldiek előjogait Kinában függesszék fel, mert ezek az előjogok semmiesetre sem egyeztethetők össze a nemzetközi joggal és súlyos konfliktusokat lének állandóan elő.

Harc a csendőrökkel.

Egy rablóbanda rálövődött az üldöző csendőr csapatra.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Az elmúlt éjszaka folyamán a Capeleit—Barabuna—Caliacra közötti országúton egy elszánt rablóbanda több kocsit megállított és az utasokat kifosztotta. Az elmenekült utasok jelentést tettek az esetről a caliaccrai csendőrségen, ahonnan husz csendőrt küldtek ki a banda kézrekerítésére. A csendőrök gyalogosan egy hegyen keresztül hátba akarták támadni a rablókat, akik azonban már messziről felismerték a csendőröket és rájuk lőttek. Egy csendőr elesett, többen megsebesültek. A banda tagjainak sikerült elmenekülni.

Tragikus játék a hasonmással.

Alteregója nevében megházasodott és megszökött. — A hasonmás könyörületből vállalta a szélhámos ifju feleségét. — Egy pesti házasság különös története.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Fantasztikusan érdekes, mozivásznonra kínálkozó bonyolult történet foglalkoztatja most a budapesti, sőt a vidéki társaságokat. A nem mindennapi regényes história egy magyar vidéki városkában kezdődött. A kisváros egyik leggazdagabb embere — gyáros és kereskedő — feleségével és leányával a nyár elején egyik előkelő olasz furdóhelyre utazott, ahol a szépséges fiatal leánynak csakhamar egész udvara támadt. A leány szíve egy snádig megjelent, szőke ur iránt gyuladt szerelemre, aki a vendégkönyv tanúsága szerint gyárigazgató volt. Egy nap elő is állt a gyárigazgató és a leányt feleségül kérte. A gyároséknak mindenben megfelelt a vőlegény, aki gazdag, jó pozícióju, csinos fiatal ember volt, az öreg azonban mégis szükségesnek látta, hogy a gyárban inkognitó érdeklődjék a leendő vő iránt. A hatalmas gyártelep igazgatói irodájába lépve egyszeriben megnyugodott, amikor leendő veje hatalmas portréját látta meg a falon és az alkalmazottaktól a dicséreték áradását hallotta az igazgatóról. Egy hónap múlva meg volt az esküvő és az új pár az após leolvasott 300 milliójával nászutra indult.

Budapestre érkeztek. A bécsi gyors indulásáig még három óra idejük volt és a fiatal férjnek hirtelen eszébe jutott, hogy az út előtt egy halaszthatatlan dolgot kell elintéznie a gyárban. Autóba ült és elrobogott azzal, hogy félóra múlva visszatér. A három óra letelt, a bécsi gyors elindult, a férj eltűnt. Az asszonyka kétségbeesésében autóba ült és a férje gyárába vitette magát. Az igazgatói irodában ott ült a férje az íróasztalnál. Az asszonyka boldog sikollyal borult a nyakába, de azonnal faggatni kezdte, hogy mi történt. Az igazgató csodálkozva nézett az asszonyra.

— Asszonyom, nem értem az egész dolgot, ön vagy téved, vagy beteg.

A kegyetlen szavakra végleg elöntötte a leányasszonyt a keserűség. A szállóba rohant, szobát vett ki és pár perc múlva a szobapincér és sikolyra rohant a szobába, amelynek padlóján görcsökből fetrengve találta a fiatal teremtést. Azonnal táviratoztak az apának, aki a legelső vonattal rohant fel Pestre, ahol eszméletlenül találta leányát. Nem tudta, mi történt, hol van a leány férje. Kirobogott a gyártelepre és óriási meglepetésére ott találta vejét, amint nyugodtan cigarettázott az asztalnál. Elképzelték, mi történt az apa és az igazgató között. Az öreg ember sírva könyörgött, hogy — bármi történt is — de legalább jöjjön el vele a szállóba, halállal viaskodó fiatal feleségéhez. Az igazgató csodálkozva haligatta a zokogó öregurat, majd hirtelen eszébe jutott délelőtti hölgylátogatója és beszélni kezdett. Elmondta, hogy borzasztó tévedés forog fenn, nem ő az, akiért a feleség a halállal vívódik a szállodaszobában.

Az öreg gyáros még inkább kétségbeesett a hallottakra. Ennyi cinizmust, ennyi gonosz-ságot nem tudott felfogni. Végül nagynehezen az igazgató megmagyarázta, hogy bizony házasságszédelgőnek estek áldozatul. Van neki ugyanis egy unokafivére, aki gyárának alkalmazottja volt és félévvel ezelőtt 50 millióval ismeretlen helyre szökött. Az unokafivér és közötté rendkívül nagy a hasonlatosság, olyan, hogy a gyárban is majdnem mindenki össze- tévesztette őket, csak az igazgató arcán levő gyermekkori sérülésből visszamaradt sebhelyről tudták őket megkülönböztetni. Megmutatta az unokafivére fényképét és ezzel végleg meggyőzte az öregot, aki most könyörögni kezdett az igazgatónak, hogy ezek után is legyen könyörülettel nagybeteg leánya iránt. Használják fel a végzetes hasonlatosságot, jöjjen el a betegágyhoz és nyugtassa meg a szerencsétlen fiatalasszonyt.

Igy is történt, az igazgató belement a nem mindennapi iktékba. A fiatalasszony boldogan

látta viszont a megkerült férjét. Az igazgató az ágy elé térdelt, bocsánatot kért tetteért és hogy teljes legyen a játék, félrevonva a téglagyárost, kijelentette — hajlandó feleségül venni a leányt. Az asszonyka állapota egy hét múlva annyira javult, hogy visszatérhetett atyjával és „férjével” együtt szülővárosába. A városkában már süttogni kezdtek az esetéről. De a fiatal asszonyka nagy boldogságában semmit sem vett észre. Egy nap aztán kezdett beteliesedni a tragédia: levél érkezett Páris-

ből az igazgató címére a szélhámos unokafivértől, aki felszólítja, hogy ha azonnal nem küld neki 50 milliót, akkor felfedezi mindent és tönkretesz mindenkit.

A levelet követő napon kétségbeesett sírtozás verte fel a gyárosék háza környékét. Az igazgatót a kastélyszerű ház egyik szobájában véreben találták, karján felvágott erekkel. Megsemmisülve állott mindenki a legújabb csapás hatása alatt, a fiatalasszony az igazgatónak a betegágyon tett vallomásából tudta meg kétfős házasságának történeljét. Az igazgató most az egyik budapesti szanatóriumban fekszik, felgyógyulása után törvénytelen elgázítják az ügyet és az asszony végül is felesége lesz az alteregónak.

Kötött marsruta Erdély magyar képviselőinek.

A Magyar Párt elnöki tanácsának ülése foglalkozott a politikai helyzettel.

(Az Aradi Közlöny cluj tudósítójának telefonjelentése.) A Magyar Párt elnöki tanácsa Bethlen György gróf elnöklété alatt tegnap ülést tartott. Az ülésen Inczédi Joksmann Ödön ügyvezető alelnök, Sándor József, gróf Teleki Arthur és dr. Jakabffy Elemér alelnökök, Ugron István, Gabányi Imre, dr. Roth Hugó, dr. Várady Aurél és dr. Paál Árpád tanácsstagok, valamint dr. Deák Gyula főtitkár és Bernády György tanácsstagok távollétüket általános politikai helyzettel és a párt ügyvezetése körül folyó ügyeket intézték el. A párt határozatainak eredményeképpen az elnöki tanács utasításokat és megbízásokat adott a parlamenti tagoknak.

Művészet.

Új színházi törvény készül.

Kategóriába osztják a működő színházakat.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Nichifor Crainic szépművészeti államtitkár és I. M. Sadoveanu szépművészeti főfelügyelő elkészítették az új színházi törvénytervezetet. A tervezet szerint a színházi bizottságnak a jövőben a város polgármesterén kívül még a színházigazgató és a színház egyik delegált művésze is tagja lenne. A színházi törvény a román színházak, színházak két kategóriába osztja és pedig külön színház és külön gyakorlatot állapít meg. A Teatrul National kivételével bármely más színháznak — s így valószínűleg a kisebbségi színházaknak is — a jövőben csupán 6 elsőosztályú, 9 másodosztályú és legfeljebb 10 gyakorlatozott színész tagja lehet.

* Az aradi városi színház heti műsora. Csütörtökön: Csókos asszony, operett. (Havassy Mimi bemutatkozása. A bérlet) Péntek: Hajtóvadászat, operett. (Bemutató előadás. B. bérlet.) Szombat délután 3 és fél óraker: A Nosztyfiu esete Tóth Marival, vígjáték. (Ifjúsági előadás.) Este: Hajtóvadászat, operett. (C. bérlet.) Vasárnap délután 3 óraker: Cirkuszhercegnő, operett. (Mérsékelt helyárak.) Délután 6 óraker: Becstelenség dráma. (Mérsékelt helyárak.) Este 9 óraker: Hajtóvadászat, operett. (Bérletszűnet.)

* Dienes László aradi előadása. Dienes László dr., a „Korunk” nagytudású szerkesztőjének aradi előadására zsufolásig megtelt a Kulturpalota kisterme intelligens közönséggel. A magas nivón mozgó és Arad kulturális életében eseményt jelentő előadást Krenner Miklós dr. bevezető konferánssa előzte meg, majd Dienes Lászlót hallgatták nagy figyelemmel és érdeklődéssel. Végül Zala Béla szavalóművész adott finoman garnirozott izelítőt a modern költészet remekeiből. Az előadás méltatására még visszatérünk.

* Az aradi színházi iroda hírel. Hajtóvadászat. Martos Ferenc és Huszka Jenő új operettje, a Hajtóvadászat a budapesti Városi-színház vonzó kasszadarabja volt. Az újdonság premiéré most zajlott le Kolozsvárott és Nagyváradon. Mindkét város sajtója a legnagyobb sikerről számol be és megállapítja, hogy a színpadra végre oly operett került, amely nem a girkre, nem a meztelenségre és a charlestonra helyezi a súlyt és nem trükkökkel akar hatást kelteni, hanem kedves és kerekded mesét, szerző és invenciózus muzsikát ad. Martos és Huszka az igaz művészettel férköznek a közönség elismeréséhez, mint azt régi operettjeikkel, a Bob herceggel, Gül-babával, Aranyvirággal és Lili bárónővel cselekedték. Aradon pénteken lesz a Hajtóvadászat premiéré, amely művészi esemény lesz a színháznak. Hetényi főrendező, Gellért karmester, a főszereplők, a kórus és a zenekar egész tu-

dásukat viszik sorompóba a sikerért, amely az előlekkből itélve nem fog elmaradni.

Lejtényi István életben van.

Nem aradi fiatalember volt a titokzatos bucuresti-i amerikai párbaj áldozata.

(Arad, január 19.) Körülbelül egy hónappal ezelőtt Bucurestiben egy titokzatos öngyilkosság történt, amely sok ideig az érdeklődés középpontjában állott. A főváros közelében folyó Dombovita patak partján ugyanis egy fiatalember hullájára akadtak és a helyzet, valamint a körülmények arra mutattak, hogy öngyilkosságról van szó. Az esetet azonban áthatalmatlan homályba burkolta az a tény, hogy az öngyilkos ruhájában semmiféle írást nem találtak, úgy, hogy még az öngyilkos személyazonosságát sem lehetett megállapítani, nemhogy annak esetleges indító okait. A bucuresti-i rendőrség nyomozást indított a rejtélyes ügy felderítésére, azonban ez a nyomozás nem járt különösebb eredménnyel. Mindössze annyit derített ki a rendőrség, hogy a titokzatos öngyilkosság a legnagyobb valószínűség szerint amerikai párbaj következménye.

Erről az eseményről bucuresti-i távirat nyomán hírt adott az Aradi Közlöny is. Néhány nappal lapunk híradása után aztán az a hír terjedt el Aradon, hogy a titokzatos öngyilkos egy aradi fiatalember, névszerint Leitner-Lejtényi István magánhivatalnok lett volna. Leitner-Lejtényi szülei itt laknak Aradon és annál nagyobb ijedelemmel hallották ők is a hírt, mivel fiuk, aki tényleg Bucurestiben tartózkodott, vagy egy héttel az öngyilkosságot elött levelet irt haza, amelyben kétségbeesetten panaszkodott, hogy képtelen elhelyezkedést találni a fővárosban és a legnagyobb nyomor küszöbén áll.

A megrémült szülők azonnal összekötést igyekeztek teremteni fiukkal. Néhány heti izgalmas várakozás után kiderült, hogy Leitner-Lejtényi István életben van, nem is akart öngyilkos lenni, mindössze annyi történt, hogy otthagya a fővárost és Timisoarára költözött, ahol egy magánvállalatnál állást is kapott.

Igy aztán a bucuresti-i öngyilkosság megmarad egyelőre továbbra is felderítetlen rejtélynek, s szó sincs arról, hogy annak áldozata aradi fiatalember lett volna.

FORGATAG.

Nyomaveszett

a budapesti részvénytolvajnak.

Pekáryék állítólag Egyiptomba menekültek.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) A nyomozás erélyesen folyik a Nova-részvények sikkasztása ügyében. A nyomozás súlypontja egyelőre Bécsben van, mivel ott igyekeznek kideríteni, merre vette útját Pekáry Sándor és Réthy Károly. A bécsi rendőrség megállapította, hogy Réthy nyolc nappal ez előtt megjelent az uruguayi konzulátuson és vizumot kért, amit azonban megtagadtak. Az osztrák fővárosban nyomozó detektívek újabb megállapítása szerint a szökevények Egyiptom felé vették útjukat. A budapesti rendőrség ezért Alexandriába és Kairóba táviratozott, hogy a partraszálláskor tartóztassák le őket.

A magyar detektívek azt jelentették az elmúlt éjszaka a főkapitányságnak, hogy a sikkasztók hamisított brazilai utlevelet szereztek, azonban nem vették egyenesen Brazília felé útjukat, hanem Olaszországba mentek és ott január 14-én Nápolyban szállottak gőzökre. Onnan Alexandriába mentek, ahonnan tovább akarták folytatni útjukat Brazília felé. Lehetséges azonban, hogy a nyomozástól félve kelet felé Indiába, vagy Ausztráliába menekülnek. A nyugati kikötőkből ezideig semmiféle értesítés nem jött és így a rendőrség csupán kombinál az eddigi adatokból. A nyomozás természetesen nagy apparátussal folyik tovább.

Bujócskát játszik a Duna.

Két német államocska pöre a Duna vize miatt. Hova ömlik a nagy folyó: az Északi- vagy a Fekete-tengerbe?

Ha valaki azt mondaná, hogy a Belgrádnál, Turnu-Severinnél és Brailánál elfolyó fejedelmi folyót nem Dunának hívják, hanem igazság szerint Eltának, vagy Krähenbachnak kellene nevezni, bizonyára valami elmegyógyintézeibe küldenék. Pedig aki hallott valamit a Duna eltűnő forrásairól, az nem tartja boldogságnak még azt a feltevést sem, hogy a Duna valóság szerint nem is a Fekete-tengerbe, hanem az — Északi-tengerbe ömlik. Legfeljebb a közép ut mellett maradvá, azt mondaná, hogy a Duna nyáron és őszkor az Északi, télen és tavaszkor pedig a Fekete-tengerbe ömlik. Hogy ez mikép lehetséges, arra a német állami bíróság adhat választ, amely előtt két ország: Württemberg és Baden áll most perben egymással a bonyolult kérdés miatt.

A tényállás ebben az egészen furcsa ügyben a következő: A Duna, mint azt minden elemista tudja, a Schwarzwald déli táján fakad. Ahogy folyóvá szélesülten a sváb Alb-szakaschoz ér, a württembergi határ közelében — elnyeli a föld. Csak az üres folyammeder mutatja, hogy hol kellene folynia. Télen s tavaszkor azonban ebben a folyammederben folyik. Mikor a tavasz elmúlik, ez a meder a badeni Immendingen és a württembergi Tuttlingen között ismét üres és csak egészségtelen pocsolyák jelzik a Duna emlékét. A partmenti gyárilap pedig csak bajjal dolgozik a vízhiány miatt. Tuttlingennél ömlik aztán a Duna medrébe a Krähenbach meg az Elta, úgy, hogy nyáron és őszkor Galatiban sem beszélhetnek Dunáról, mert a Duna ezekben az évszakokban következetesen tűnik el a földben, fent a forrásvidéknél. A Duna vize, mint az megállapították, azután 10 kilométernyi távolságban az Aach-medencében bukkan fel és az Aach folyóba ömlik. Mivel az Aach a Bodeni tavon át a Rajnába folyik, kétségtelen, hogy a Duna teljes beszívargásának ideje alatt az Északi-tengerbe ömlik.

Németországban most azt várják, hogy a Duna bujócska-játékának közgazdasági következményei miatt perben álló Baden és Württemberg megegyezzen egymással és találjanak majd egy megoldást, amely a Duna medréit valóban a Duna medrévé fogja tenni. Berlinben viszont azt tartják helyes megoldásnak, ha kontingentálnak a Duna vizét, még pedig úgy, az Aach folyó is kapjon vizet, de viszont a Duna vizének nagyrésze a Duna medrében maradjon télen-nyáron. Így aztán tényleg a Duna folyna nyáron Belgrádnál és Brailánál, nem pedig — mint mondják — az Elta, vagy a Krähenbach, Duna álnév alatt.

Rádiummal gyógyítják a királyt.

Belgiumból hozzák a szükséges gyógyszer mennyiséget.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójától.) (Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójától.) Az Adeverul közli, hogy a király rendkívül kedvező állapota lehetővé teszi egy olyan gyógymód alkalmazását, amely az uralkodó egészségének végleges helyreállítását fogja eredményezni. Az orvosok rádium kezelésben állapodtak meg és mivel Romániában nincs megfelelő mennyiség, közvetlenül

Albert belga királynál intervenáltak, hogy bocsásson rendelkezésre megfelelő mennyiségű rádiumot. A belga király elrendelte, hogy az értékes fémet kölcsönképen küldjék meg a román orvosoknak. Az állam 30 millió lejt helyeztetébe garanciaképpen a rádiumért, amelyet néhány nap múlva kellő óvatosság mellett az országba szállítanak.

Meleg otthon várja háza Angel Istvánt.

Látogatás Arad polgármesterének lakásán. — Beszélgetés az új polgármesternével.

(Arad, január 19.) A kocsí ott állt meg a Maros-parton, egy sárgára meszelt, egyszerű, de csinos, emeletes ház előtt. Az embernek ez az első impressziója: itt derék, dolgozó, polgáremberek laknak ebben a sárga, emeletes házban.

— Itt lakik a polgármester ur, — mondja a kocsis — az emeleten.

És az emeleti lakás is olyan, mint maga a ház. Egyszerű, csinos polgári előszoba. Még a mosolygós szobaleánynak magyarul köszönök, hogy miért jöttem, amikor nyílik az ajtó és egy bájos, fiatal leány lép ki az ebédlőből.

— Egy picit várni kell. A mama most ép el van foglalva. Dolgozik. Háziasszonyi teendők, — és nevetve megy a konyhába.

Nem lepődtem meg és nem lepődött volna meg senki. Itt ez egész természetesnek, sőt csak egyedül lehetségesnek látszott, hogy dr. Angel Istvánné, Arad új polgármesterének felesége, este háromnegyed hat óraker háziasszonyi teendőket végez és a konyhán van elfoglalva. Az első impresszió nem csal. Ebben a házban dolgozó polgáremberek laknak és ez a ház Arad új polgármesteréé.

Pár perc múlva bent ülök az ebédlőben. Semmi fényűzés. Egyszerűség. Rend. A háziasszony kezét és puritán szellemét lehelik szinte vissza a falak és a butorok. Drága, közvetlen kedvesség dr. Angel Istvánné. Bájos rábeszéléssel véteti le rólam a télikabátot, nehogy megfázzak, mert nagyon be van fűtve. Szól leányának, aki cigarettát tesz az asztalra, a család egy férfirokona is leül és megkezdődik a beszélgetés.

— Gondoltam, hogy erről lesz szó, — mondja mosolyogva dr. Angelné. — Hát én mondom magának valamit. Én nem nagyon örülök annak, hogy az uram polgármester lett.

— De miért, nagyságos asszony, de miért? — kérdezem meglepetten.

— Azért, mert ennek én és a család csak kárát fogjuk látni. Higyje el: a mi számunkra nem marad most már szegény férjemnek egyszerűen semmi ideje, legfeljebb pár óra. Hiszen az utóbbi hónapokban már jóformán itthon sem volt. Hol ez, hol az, hol utazás, hol ülés, hol tanácskozás, hol megbeszélés. Épen csak, hogy futva megebédelt. Hát még mi lesz most?

Közbeszólunk, hogy most már másképp lesz, nyugodtabb idők következnek és akkor jölesz mosoly vonul a polgármesterné arcára.

— Hiszen más szempontból azért örülök a kinevezésnek, mert ha valaki, akkor az én férjem megérdemli. Én tudom csak igazán, hogy mit dolgozott az az ember, hogy mennyi küzdelmen ment keresztül, amíg idáig eljutott. Nagyon jól esik látnunk azt, mennyien örülnek Aradon annak, hogy az uram lett a polgármester. És biztos, hogy akik örülnek ennek, nem fognak csalódni benne. Vasakaratu és energiájú ember ő, de azért mégis csak féltem. Az egészségéért gondoltam itt, ami mégis csak a legfontosabb nekünk, a családjának. Nekem ő, az ő egészsége a lényeges, aztán jönnek csak a közügyek.

— Most már nyugodtabb idők jönnek — szóltam közbe.

— Azt hiszem én is — mondja dr. Angelné — igaz, hogy nagy munka ideje is következik, de legalább bebizonyíthatja az uram, hogy tud alkotni.

— Mikor jön haza a polgármester ur? — kérdeztem.

— Ez bizonytalan valami. Azt sürgönyözte ugyan, hogy pénteken este megérkezik, de ki tudja, hogy holnap nem azt táviratozza-e, hogy csak szombaton jön, szombaton meg,

hogy hétfőn. Ahányszor Bucurestiben van, így szokott ez lenni. Mindig akad dolga ott ezernyi. De várjuk már, nagyon várjuk...

Bucszukodás.

— Jól gombolkózzék be, mert kint hideg van — mondja kedves gondoskodással.

A kocsí üzletes zörgéssel indul meg a kövezeten. Esti fényben uszik a város és mindenütt nemzeti színű zászlókat lenget az alkonyi szél. A zászlók dr. Angel István polgármesterségét hirdetik: Arad örömet lobogtatók szét a trikolorok a hívős téli estén. És egy kedves, meleg otthonban hitves s gyermekek aggódó féhéssel, nagy-magy szeretettel várják haza az apát, a férjet, Arad immáron első polgárát, Angel István dr.-t. (F. E.)

Bethlen merénylője a bíróság előtt

Február 24-én lesz a tárgyalás Genfben.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Emlékeztet még az a botrány, amely Genfben történt, amikor Justh Iván emigráns inzultálta Bethlen István gróf magyar miniszterelnököt, a Népszövetség palotájában. A genfi törvényszék február 24-re tűzte ki az ügy tárgyalását, amelyre Magyarországból tanuként megidézték Buza Barna, Nagy Vince volt képviselőket, Pikler Gyula és Vámbéry Ruzstem ügyvédek. A megidézettek ma írásban válaszoltak és kijelentették, hogy készséggel állanak a svájci bíróság rendelkezésére, azonban csak a magyar bíróság útján. Az igazságügyminisztérium a külügyminisztérium révén továbbítja majd az iratokat a svájci főtörvényszékhez.

Tánctilalom Pesten.

Néhány nagyszálló kivételével az összes nyilvános helyiségekben eltiltotta a táncot a magyar belügyminiszter.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) A budapesti szállodák, kávéházak, éttermek s lokálok évek óta elkeseredett harcot folytatnak a tánc engedélyezéséért. A belügyminisztérium már több ízben igyekezett rendezni ezt a problémát, de ezek az intézkedések sohasem eredményezték az összes érdekelt ténnyezők megnyugvását. Mikor az öt nagyszállónak engedélyezte a minisztérium az ótórás tea-táncot, a mulatók hördültek fel. Mikor pedig a sok jajeszekelesre néhány kávéháznak és étteremnek is engedélyezték a táncot, akkor a nagyszállók elégedetlenkedtek.

Nehéz volt rendet teremteni a konkurráló felek közt, de a belügyminisztérium igyekezett loyális lenni, sőt két főtisztviselőjét elküldte külföldre az ottani táncrendeletek tanulmányozására. Mikor a delegátusok visszatértek, egy anket keretében akarták rendezni az izgató táncproblémát, közben azonban a kormány maga is düllőre vitte a dolgot és kiadta az új táncrendeletet, amely szerint csak azokban a nagyszállókban szabad a tánc, amelyek jelentős idegenforgalmat bonyolítanak le. Más nyilvános helyiségekben szigorúan eltiltja a táncot az új rendelet, mert a tapasztalat szerint sok helyiségben már a közérkölciséget is veszélyeztette az ifjuság táncszórakozása.

A nagyszállodások meglepedéssel fogadták az új rendeletet, annál súlyosabban érint azonban ez néhány jó kávéházat és éttermet, ahol sok százezeres befektetésekkel külön helyiségeket rendeztek be a táncolni vágyók számára. Az új tánctilalom egyébként 8. májra lép életbe Pesten.

HIREK.

Fehérorosz összeesküvés Lengyelországban.

Eddig háromszáz lázadót tartóztattak le.

(Az Aradi Közlöny varsói tudósítójától.)

Nagy izgalom uralkodik az egész Lengyelországban a most felfedezett orosz összeesküvés miatt. A rendőrség nagy apparátussal folytatja a nyomozást, amelynek eredményeképpen a fehérorosz képviselők magyrészt letartóztatták. A letartóztatott képviselőknel kompromittáló iratokat találtak, amelyek felfedték az összeesküvés részleteit. Ezer forint a képviselők havi 2000 dollárt kaptak fejéknél agitációs célokra és mindegyik a saját körében megkezdte a lázítás munkáját. A kompromittáló anyagot diplomáciai postával küldték Moszkvából Lengyelországba. Eddig 300 letartóztatást eszközöltek. A vilnai ügyészség valamennyi kelet-oroszországi nyelvezett fehérorosz függetlenségi szervezet kötelekésbe tartozó képviselő ellen elfogató parancsot adott ki, azonban nyolcnak közülük sikerült Oroszországba menekülni.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelenti: Az Európa nyugati részén tartózkodó depresszió-rendezett kelet, de különösen északnyugat felől erősen terjeszkedő nagy légnomád délnyugat felé szorítja. A depresszió főcentrumvidéke Angliából Franciaország fölé került. Lényegében az európai időjárás nem változott, de északnyugat felől hideg levegő nyomult előre és a keleti részeken is tart a fagy, ahol a maximumból viharos szelek fújnak az alacsony nyomás felé. Időprognózis: változóan felhős idő, helyenként csapadékkal és lassu hőszűléssel.

— Mihály trónörökös külföldi útja. Bucurestiből jelentik: Elena királyi hercegnő és Mihály trónörökös ma megérkeztek Rapalloba, miután két napig Firenzében tartózkodtak. A hercegnő 1-2 nap múlva újból Firenzébe megy, majd hazatér az országba. A trónörökös Rapalloban marad.

— A FRANCIA-ROMÁN SZERZŐDÉS. Bucurestiből táviratozzák: A külügyminisztériumban érkezett hivatalos értesítés szerint a francia hivatalos lap, a „Journal Officiel” csütörtökön megjelenő számában közli a francia-román szerződés teljes szövegét. A hír vétele után nyomban intézkedtek, hogy a szerződés román szövege a Monitorul Oficialnak ugyancsak a csütörtöki számában jelenjen meg.

— Manolescu megy, Bucsan jön. Bucurestiből jelentik: Manolescu pénzügyi államtitkár ma délben Rómába utazott, a román delegáció tagjai holnap utaznak Olaszországba. Bucsan belügyi államtitkár január 28-án érkezik haza Genéből.

— Pacha Agoston első idej pásztorlevele. Pacha Agoston apostoli kormányzó most adta ki ebben az évben első pásztorlevelét, amelyben felhívja a híveket, hogy mindenütt alakítsák meg az egyházközségeket. A pásztorlevél buzdítja azokat a híveket, ahol az egyházközségeket még nem alakították meg, hogy azt minél előbb megtegyék.

— NEHÉZSÉGEK A NÉMET KORMÁNYVÁLSÁG KÖRÜL. Berlinből jelentik: Miután Marx és a szociáldemokraták közlekedését a néppárt vétőszerű fellépése meggátolta, Marx ismét a nemzeti- és néppárttal tárgyal. Ha ezekkel megegyezik, akkor a szociáldemokraták helyezkednek vele szemben ellenzéki álláspontra. A centrumtól jobbfelé kiegészített kormány ismét Luther-kormány volna, csak új változatban. Nagy ellentétek vannak a demokratapárton belül Gessler volt hadügyminiszter miatt, aki, ha jobboldali koalíció jönne létre, csak úgy lehetne ismét hadügyminiszter, ha kilépne a pártból.

— Tömeges kivégzés Chicagóban. Chicagóból jelentik: Február 11-én a chicagói fogházban egyszerre 15 rablógyilkost végezték ki villamoszékkel.

— Hajsza az ellopott pénz után. Clujról jelentik: A Marmorosch-bank cluji fiókjánál tegnapelőtt történt rejtélyes lopás ügyében a kis-sebesi gránitbánya 50 ezer lej utalmat tűzött ki a felfedezett nyomozójának.

Harc az alba-iuliai segédpüspökségért.

Ellentétes híradások Hirschler dr. kinevezése körül.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Megírjuk, hogy Majláth Gusztáv gróf alba-iuliai püspök kérvényt intézett a pápához, amelyben utódlási joggal Hirschler József dr. kanonok coadjutori kinevezését kérte. Penescu, Románia vatikáni követe most elküldötte a kormánynak Majláth püspök kérvényét s egyben kérte, hogy a kormány foglalon állást a kinevezésre vonatkozólag. A

Cuvantul értesülése szerint azonban Goldis László kultuszminiszter előterjesztésére a kormány — hír szerint — nem avatkozik be a dologba és a kinevezést a pápára bizza. Ezzel szemben a lap egyes politikai körökből úgy értesül, hogy a kormány nem változtatja meg tavalyi álláspontját s továbbra is tiltakozni fog Hirschler kinevezése ellen, aki a Cuvantul szerint Magyarországon sovén politikát üzött.

— Lupu dr.-t kihallgatásán fogadta Csehszlovákia elnöke. Prágából jelentik: Massaryk elnök tegnap másfél óras kihallgatásán fogadta dr. Luput, a romániai nemzeti-parasztpárt egyik vezetőjét.

— ELITÉLTÉK A MAGYAR MINISZTERELNÖK RÁGALMAZÓIT. Budapestről jelentik: A Török-tanács ma Bethlen István gróf miniszterelnök három sajtópörét tárgyalta. Milotay István, Strém László és Szőke Lajos egy-egy cikkért álltak bíróság előtt. Milotay a Magyarországi felelős szerkesztője a tárgyalás folyamán kijelentette, hogy nem akarta Bethlent becsületében megsérteni. — Az ügyész elfogadta a nyilatkozatot és megszüntette ellene az eljárást. Ezután Strém László a Népszava munkáltságot követelt, akinek védője Vambéry Rusztem kérelmet nyújtott be a valódiság bizonyítására. Az ügyész ellenindítványt tett, mire a bíróság visszautasította a kérelmet. Strém ezután sajnálkozását fejezte ki a cikk felett. A bíróság Strémet rágalmasért két hónapi fogházra és 800 pengő pénzbüntetésre ítélte el. Ugyancsak elítélte Szőke Lajost is, aki a Népszavában megrágalmazta Bethlent, nyolc hónapi fogházra és 1000 pengő pénzbüntetésre.

— Repülőkatasztrófa a tengeren. Maltából jelentik: Tegnap a tengerbe zuhant egy angol katonai repülőgép, három tiszttel és egy rádió-telefonistával. Mindnyájan a tengerbe veszttek.

Rözsök.

A tanító ki akarja próbálni az iskolában, hogy tanítványai tudnak-e valamit Darwinról? Felszólítja az egyik növendékét:

— Felelj a kérdésemre Kesernyés János, mit tudsz az ember származásáról? Kesernyés hallgat.

A tanító most felhívja Mórlickát.

— Halljuk, mit tudsz te?

Mórlicka hamisan hunyorít a szemével és így felel:

— A tanító ur ugyanis tud mindent az ember származásáról, én is tudok mindent, hdt kell azt ezeknek a gyerekeknek is hallani? ...

— Hivatalos cáfolat Braila „szenzációjáról”. Bucurestiből jelentik: A miniszterelnöki sajtófonökség hivatalos felhatalmazásra megcáfolja a napisajtóban megjelent ama közleményt, mintha a rendőrség Braila egyik főucájának burkolata alatt nagymennyiségű dinamitot talált volna. Az igazság annyi, hogy még az elmúlt évben az uttest javítása alkalmával, nyolc, a német hadseregből származó ugynevezett „döglött” gránátot talált csupán.

— ERŐS HAVAZÁS, VONATKÉSEK. Bucurestiből jelentik: Az ország számos részéből nagy havazásokat jelentenek, amelyek a vonatok közlekedésében zavarokat idéznek elő. Az északi pályaudvarra tegnap este több óras késéssel futottak be a vonatok. A hegyvidékeken erősen havazik, a Prahova völgyében félméteres a hó. A hóviharak és a nagy hideg következtében több telefon- és távírvonal megrongálódott. Számos munkásosztágot vezényeltek ki a vonalak helyreállítására.

— Kurial ítélet a Roboz-fivérek ügyében. Budapestről jelentik: Ma tárgyalta a Kuria a Roboz-fivérek ismeretes ügyét. Az iratok ismertetése után a legfelsőbb bíróság úgy döntött, hogy az ítéletet holnap hirdeti ki.

— Kéménytüz. Ma este fél 8 óra tájban tüzet jeleztek az aradi tűzoltóságnak. A Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) 10. számú házban keletkezett kisebb kéménytüz, amelyet a házbeliék még idejekorán észrevettek. A kivonult tűzoltóság pillanatok alatt eloltotta a tüzet, amely kárt egyáltalán nem okozott.

— NÉMET SZÓ A BELGA PARLAMENTBEN. Briusselből jelentik: Tegnap hangozott először német szó a belga parlamentben a háboru kitérőre óta. Tegnap tört ugyanis esküt Euben kerület megválasztott szenátora, Esser, aki csak nemetül tud és így anyanyelvén tette le az esküt.

— Egyháztanácsi választás Paulison. Tegnap tartották meg Paulis aradmegyei községben a görög keleti egyháztanács-választást. A választáson két lista állott egymással szemben, az egyiknek élén Janota József községi bíró, a másikon Janota Miklós volt bíró állott. A választáson Janota József listája 80 szavazatot kapott, míg az ellenlista csupán egyetlen szavazatot. A választás a görög keleti templomban folyt le.

— A spanyol járvány. Londonból jelentik: Az egészségügyi minisztérium jelentése szerint Angliában ezen a héten 137-en haltak meg spanyol náthában.

— Legett laktanya. Romanból jelentik: Az elmúlt éjjel nagyarányu tűz pusztított a Romanban állomásozó 8-as tízezerred laktanyájában. A tűz az asztalosműhelyben keletkezett s néhány perc alatt olyan hatalmas méreteket öltött, hogy a műhelyépületet, valamint a vele szomszédos kaszárnyaépületeket teljesen lángborította. A tüzet másfélórás megfeszített oltási munkálat után tudták csak lokalizálni. A kár így is meghaladja az egy milliót.

— Kiraboltak egy aradi üzletet. Az aradi államrendőrség ma megjelent Bérczi Sándor Str. Vasilie Paguba (Báthory-ucca) lakos és eldacta, hogy üzletébe az elmúlt éjszaka folyamán ismeretlen tettesek behatoltak és onnan több ezer lej készpénzt elvittek. A betörők az üzlet ajtaját feszítették fel és úgy jutottak az üzletbe. A rendőrség megindította a nyomozást.

— A kiskoru inas büne. Friedman, Sándor aradi pékmester feljelentést tett az aradi államrendőrségben, hogy kiskoru Ch. A. nevű inasa műhelyében több lopást követett el. A rendőrség a fiatal bűnöst elkállította. A vizsgálat megindult.

Idegés embereknél és lelkibetegeknél az enyhe természetű „Ferenc József” keserűviz jó emésztést, tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Világhírű ideggyógyászok véleménye alapján a Ferenc József viz használata az agy és a gerincvelő súlyos megbetegedéseinek is kiválóan ajánlható. Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben.

— Felhívás a hadiözvegyekhez, rokkantakhoz és árvákhoz. Aradváros vezetősége átiratot intézett a napokban a pénzügyigazgatósághoz a hadiárva, özvegyek és hadirokkantak segélyére vonatkozólag. A hadügyminisztériumtól ugyanis rendelt érkezett a város vezetőségéhez, amelyben felszólították a várost, hogy pontos statisztikát készítsenek azokról az aradi hadiözvegyekről, árvákról és rokkantakról, akik segélyben részesülnek; ezt a rendelkezést most továbbította a város a pénzügyigazgatósághoz, amely ezzel kapcsolatban közli, hogy a február 15-iki fizetések-nél csak azoknak fizetik ki járulékaikat, akik igazolják, hogy a városháza 61-es szobájában jelentkeztek. A járulékért jelentkezők egy-szersmind a kerületi rendőrségtől életbenléti igazolványt is tartoznak magukkal vinni. Akik nem a felsorolt igazolványokkal jelentkeznek, nem kaphják meg járulékaikat.

— A Budapesti Hírlap felszámolása. Budapestről jelentik: Ma kezdte a tábla a Budapesti Hírlap kényszerfelszámolási ügyének tárgyalását. Lehetséges, hogy a vállalat pékésen egyezik meg Rákosi Jenővel és Rákosi Lajossal.

E pecsétjeggel
kella valódi "Bayer" féle
aspirin-tabletta minden
dobozának ellátva lenni.
Utasítson vissza minden
esomagozást, melyen ez
jelmeretjel nincs.

Aspirin tabletta
felgimulhatatlan
fej- és fogfájásnál
neuralgiánál - reumánál
névholás és influenzánál
meghűléseknél.

Jutalmat kapnak a háborus internáltak.

Nyolc millió lejt osztanak ki az erdélyiek között.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Az erdélyi háborus Internáltak kártalanító bizottság tegnap este Manollescu pénzügyi államtitkár elnöke alatt ülést tartott. A bizottság elhatározta, hogy a rendelkezésre álló nyolc milliót teljes egészében az erdélyi internáltak között osztják szét, akiket két kategóriába soroznak. Az első csoportban a tömegesen internáltak tartoznak, a másodikba azok, akiknek kiemelkedő szerepük volt a nemzeti politikai életben és éppen ezért a szerepükért lettek internálva. Utóbbiak kivételes jellegű kártérítést fognak kapni nemzeti jutalom címén. Ezeknek a száma mintegy száz. A többi internáltakat a helyi bizottság megállapításai szerint fogják kártalanítani.

Budapesten letartóztatott oradeai gyáros.

Sorozatos szélhámosságok után a rendőrség kezébe került.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) A budapesti rendőrség ma letartóztatta Horváth János volt oradeai (nagyvárad) szalámgyárost, aki a kommún idején József főherceg nagyjértékű ékszerkaszettját lopta el. A gyáros először Romániába jött, ahol gyárakat és vállalatokat alapított, majd mindenütt szélhámosságokat kísérelt meg. Így tette ezt Oradea-marén (Nagyvárad) is, ahonnan rövidesen Bécsbe szökött. Ott is csakhamar meleg lett a talaj és álnéven Budapestre ment. A magyar fővárosban azonban hamar felismerték és ma a rendőrség kezére juttatták.

tott, majd mindenütt szélhámosságokat kísérelt meg. Így tette ezt Oradea-marén (Nagyvárad) is, ahonnan rövidesen Bécsbe szökött. Ott is csakhamar meleg lett a talaj és álnéven Budapestre ment. A magyar fővárosban azonban hamar felismerték és ma a rendőrség kezére juttatták.

— Elfogott tolvaj katonaszökevény. Az aradi rendőrség ma elfogta Vasilescu Vasilis katonaszökevényt, akinél több holmit találtak. Az aradi államrendőrség felhívja a károsultakat, hogy jelentkezzenek a rendőrségen.

— A Maros halottja. Szemlak határában a Maros egy szegényesen öltözött 30—35 éves férfi hulláját vetette partra. Miután sem kitért, sem a halál okát nem sikerült megállapítani, az ügyészség elrendelte a boncolást és a vizsgálat megindítását.

— Bolond-estély (jelmezből) 22-én a Központiban.

— Felhívás az Acsev. nyugdíjasokhoz. Felhívunk minden úgy Aradon, mint általában Romániában tartózkodó Acsev. nyugdíjast és nyugbérést, hogy legkésőbb e hó 23-ig küldjön be vezetőségünk címére egy sajátkezűleg írt nyilatkozatot, amelyben beleegyeznek, hogy február hó 12-én az ő érdekében is felszólaljunk az ACSEV. évi közgyűlésén nyugdíjgényünkön esett sérelmek orvoslása céljából. Az Aradon tartózkodó Acsev. nyugdíjasok és nyugbérések felkértek, hogy e hó 23-án vasárnap délelőtt 10 órakor a városház kis tanácsstermében jelenjenek meg. Went Manó, a Nyugdíjasok Kölcsonos Segélyző Egyesületének ügyvezető elnöke.

— Fürstné zárkörül jelmezestélyt rendez növenidékelnek vasárnap este 9-kor. Azon ismerősök, akik meghívót nem kaptak, szombat estig a gyémánt-teremben átvehetik.

— Rosenblüh-cégnél legmegbízhatóbb gyártmányú vászon és chiffon olcsón beszerezhető.

— Gyermekek! Kérjétek meg szüleiteket, hogy hozzanak el 30-án rendezendő gyermekjelmezbálra, amely különféle meglepetéseket tartogat részetekre.

— Thémes nagy alapos-bálja január 22-én a városligeti kioszkban.

Két sütemény: 200 lei.

A kis kenyereslány tragédiája. — Első lépés a sötétlő éjszakában.

Még csak néhány napja van a Kávéházban. Amikor először felvette magára a fehér köpenyt és mint valami kezdő szobrászalkötés, egészen valószínűtlen mozdulatokkal emelte át a süteményes-tálcát a vendégek feje felett, ő volt a legcsunyább nő a nagy kávéházban, ahol titokzatosan zsongott az esti moraj és pazarul elhintett lámpák mimelték a mindennap szomorúan tetszelgő fényűzését. A nevét nem írom meg, hiszen a tükrösen csillogó kávéháznak is meg vannak a maga erkölcsi törvényei, legalább is az alkalmazottakkal szemben. Ugy állt rajta a fehér köpeny, mint ha a villával hányták volna rá és egészséges barna arca szinte kikiáltott ebből a villanynapos, furcsa világából, de tegnap este este már fehér volt az arca a pudertől, piros az ajka a ruzstól és feszesen simult szegény kis karcu testéhez a fehér vászonköpeny.

— Kenyeres! — ordította a főúr és mint egy sajtáságos masina vagy kártyázó intett mechanikusan valamelyik asztal felé. És a lány

valami gummimosollyal arcán síkolt az emberek között a jelzett asztal felé.

Egyszer aztán ott állt mellettünk, pillanatnyi szünet, majd nyugodtan és komolyan asztaltársam füléhez hajolt és félhangosan beszélt.

— Ugy-e maga majd segít nekem — kérdezte aggódalmasan — mert én ott nem ismernek senkit.

— Szívesen drágám, de miről van szó.

— Hát tessék tudni engem... engem anynyian hívnak itten, urak a kávéházból és... és én félek. Félek, hogy becsapnak.

Nagy esend. A barátom szájalommal fejezt a pudertől fehér arcra, amely oly segítségkeresően meredt rá. És mit tehetett volna? Vigasztalóan mondta:

— Jól van szegény Kislány.

— Köszönöm — mondotta boldogan a fehér köpeny.

— Kenyeres! — hangzott élesen és ő sietett tovább.

Egy félóra múlva megint ott volt.

— Látja — szólt — az az ur ott. Az...

Egy idősebb ur ült az asztalnál. Elégedett nekijeszkedéssel keverte feketéjét és néha végigsimogatta szemével a kis kenyeres karcu testét, amin megfeszült a köpeny. Az idősebb urnak van felesége, sőt lehet, hogy van egy akkora leánya is, mint a kenyeres. Az most otthon alszik szép fehér ágyban és úgy tudja, hogy a papa elment egy csöndes, szolid kártyapartiba a kávéháza.

— Mit csináljak? — kérdezte a fehér köpeny.

— Kérjen tőle pénzt. Hiszen ezt akar. Hiszen ez kell magának.

— Az. Sok pénz. De már most? Itt?

— Igen.

— Ötszázat kérek.

— Kenyeres!

Az az idősebb ur hívatta. Sokáig válogatott és beszélt. A lány mosolygott. Kényszeredetten. Végre kapott 200 lejt. Az asztalon pedig két sütemény maradt. Az ember nem is hinné, hogy néha milyen drága a sütemény a Kávéházban.

... Záróra felé pedig elindult az idősebb ur, majd megállt egy kicsit és várt. Aztán jött egy karcu kis nő és megindultak gyorsan ketten. Az egyik sötét sarkon pedig, ahol már rendőr sem jár, az ur, akinek éppen akkora leánya is lehet, hevesen belekarolt a kis karcuba és úgy mentek tovább. Istenem: ő ma 200 lejért vett két süteményt a kávéházból.

Valamelyik jól berendezett lakásban pedig felébredt egy asszony és odaszólt a lányához: — Ugy látszik Ilonka, sokáig tart ma a papa kártyapartija.

— Ugy látszik.

Egy másik lakásban: sötét kis szobában is felébredt egy öreg asszony.

— Istenem, — sóhajtott — milyen sokáig maradt abban a szolgálatban az a szegény lány.

... Milyen sokáig... Szegény... (f. e.)

— HADIÁLLAPOT AZ UNIÓ ÉS TÖRÖKORSZÁG KÖZÖTT. Washingtonból jelentik: A szenátus 50 szavazattal 34 ellenében elvetette a lausannal békeszerződés ratifikálására vonatkozó javaslatot. Ennek következtében az Unió és Törökország között jogilag még mindig hadiállapot van.

— Halálozás. Miklósy Frigyes nyugalmazott Acsev. irodakezelő szerdán reggel 5 órakor, 56 éves korában, rövid szenvedés után Aradon elhunyt. Miklósy csak rövid ideje ment nyugdíjba. Amíg hivatalát betöltötte, egyike volt a leglelkismeretesebb és legpontosabb hivatalnokoknak. Halálát feleségén kívül kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése csütörtök délután 4 órakor lesz a Calea Săguna (Varfassy Lajos-ucca) 84. sz. házból.

— A magyar miniszterelnöknek nem kell nemzeti ajándék. Budapestről jelentik: Papp Géza báró, az Altruista bank elnöke, a kenderesi körvadász után rendezett ebéden pohárköszöntőt mondott és azt a gondolatot vetette fel, hogy több vezető politikust, akik a háboru miatt elvesztették vagyonukat, az ország anyagi erőforrásaiból kellene mentesíteni anyagi gondjaiktól, hogy így egész munkájukat az ország ügyeinek szentelhessék. Papp Géza báró későbbi nyilatkozatában megemlítette, hogy kenderesi beszédében elsősorban Bethlen István gróf miniszterelnökre gondolt, mert kívánatosnak tartaná, hogy a nemzet anyagiakban is fejezze ki háláját Bethlen István gróffal szemben. Ez a nyilatkozat és a kenderesi beszéd értesülésünk szerint nagyon meglepte a miniszterelnököt. Illetékes helyen hangsúlyozták, hogy akik Bethlen István gróf miniszterelnök egyéniségét ismerik, eleve tisztában lehetnek azzal, hogy a miniszterelnök minden ilyen kezdeményezést — ha ugyan szó lehet ilyesmiről — a legridegebben visszautasítaná. Ezzel a nyilatkozattal befejezettnek tekintik Papp Géza báró egyéni akcióját.

— Adóösszeírás Aradon. A helyszínen működő adóösszeíró bizottságok csütörtökön a következő uccákban jelennek meg: Gáj, Simandului-ut, Radnei-ut, Mos Ajun, Marasesti, Gen. Coanda, Brezoianu, Dorobantilor, Cantacuzino, Cogalniceanu és I. Cal in-uccákban.

— Nyugdíjazták csanádegyházmegye két legidősebb papiját. A csanádegyházmegyei római katolikus papság nyugdíjalapjának választmánya Kayser Lajos prelátnak elnöke alatt ülést tartott. A bizottság az egyházmegye két legidősebb papiját, a nyolcvannégy éves Gazsó János nándorhegyi és a nyolcvanhárom esztendőes Wieselmayer Gyula kisbecskereki plébánosokat nyugdíjazta. Az előbbi, aki az egyházmegye nesztora volt, hatvan éven keresztül, az utóbbi pedig ötvenkilenc éven át szolgált az egyházat.

— Elitelték Castiglioni zsarolóját. Bécsből jelentik: A legfelsőbb bíróság ma elutasította Weiss Sándor, az Abend volt felelősszerkesztőjének semmisségi panaszát. Ezzel jogerőssé vált az ítélet, amely Weisst héthavi börtönrre ítélte, mert Castiglioni meg akarta zsarolni.

Bucurestiben van eltemetve Bonaparte Napoleon unokahuga...

Hogyan került a Bonaparte név a „megholtaknak matrikulájába”. — Bonaparte, vagy „Bonapardon”. — Séta a bucuresti-i reformátusok temetőjében. — „Bonapardon Lotti, hét éves idevaló”. — A száztíz éves „matrikula” egyéb érdekes adatai.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i szerkesztőségétől.) A református templom háttámláján, egy félhomályos szobában, az ugynevezett „tanácsteremben” huzódott meg a bucuresti-i reformátusok egyházi hivatala. A tanácsterem egyik sarkában, egy nagy barna szekrényben őrzik az egyház régi feljegyzéseit, könyveit. Régi könyvek, elfakult okmányok fekszenek itt egymás mellett és akármelyiket vesszük a kezünkbe, elénk csap a Mult... Száztizenegy évvel ezelőtt egy Sükei Imre nevű református lelkész átlépte Erdély girbe-gurba határát és itt Bucurestiben a kivándorolt református magyarokat összegyűjtötte, templomot, papi lakást épített... Kezünkbe vesszük az egyik régi megsárgult könyvet. A könyv fedelén egy szivalaku címke, megsárgult régies kézírással ez van ráírva: „A megholtaknak matrikulája az 1815-ik esztendőől fogva”. A református egyház első halottja egy Kerekes András nevű kertészlegény volt, 1815. augusztus 8-án halt meg, 48 éves volt és Petri közsegből vándorolt ki Bucurestibe. Néhány sorral alább egy szenzációs felfedezésre bukkantunk. A következők vannak bejegyezve a megholtaknak matrikulájába:

„1816. október 5-én meghalt Bonapardon Lotti, 7 éves, idevaló”.

Jeltelen sirban a kis halott.

A református templom előtt halad el a 6-os villamos, melyen ki lehet utazni a pályaudvar háttámláján elterülő református temetőbe. A régi leírásokban ez a temető még messze a város határán túl feküdt. A város ma már utol érte a temetőt. Valaha alig megközelíthető sártengeren kellett keresztülbarcolnia magát annak, aki ezt a temetőt fel akarta keresni, ma már rendes út vezet ide. Száztíz év egy város életében rengeteg idő. A száztíz év előtti Bucurestinek még nem volt vízvezetéke és ha egy idegen jött a városba és megkóstolta egyszer a Dambovica szennyes vizét, bizony könnyen kaphatott valami fertőző nyavalyát. A hét éves Bonaparte Lotti, száztíz évvel ezelőtt, talán valahonnan Franciaországból utazott le az akkor csöndes Balkánra, tizenkétlovos batárral gázoltak át a Prahova völgyében, a méteres sártengeren és itt Bucurestiben, a balkáni Párisban pihenték ki a hosszú utat fáradalmait, de aztán jött valami veszélyes kór és a kis hét éves Lotti nélkül kellett a Bonaparte nevet viselő szülőknek tovább utazniuk... Már ott járok a temető parcellái között és keresem a temető legrégebbi részeit, hátha megtalálom a kis Bonaparte-leány sírját. Találkozom a temetőőrrel, akinek elmondom, hogy mi járban vagyok. Egy száztíz évvel ezelőtt meghalt kislány sírjára szeretnék egy szál virágot letenni... Hiábavaló fáradság. — Egyetlen ilyen régi sír sincs a temetőben. A temető annak idején még nem volt bekerítve. A kerítést csak negyvenötven évvel ezelőtt készítették. Akkor, a régi időkben hamar elűnt a temetőből egy sírhalom, ha csak nem ápolták rendszerint. A szekeresek nem kímélték a temetőt, ha nagyon sáros volt az út, bizony nem sokat teketóriáztak és bele hajtották a temetőbe is. De meg aztán ha meg is maradt volna ez a sír, ha harminc év múlva újra meg nem váltják a sírhelyet, akkor felásák a régi sírt... Tehát jeltelen sirban porladnak a kis Bonaparte-leány csontjai.

Kik voltak a szülők?

Megyek vissza a református paróchiára. Elbeszélgetek Kányádi lelkésszel erről a dologról, megkérdezem tőle, hogy vajon a régi iratok közül nem lehetne-e kihalászni valami feljegyzést, ami elárulna valamit a kis Bonaparte Lotti szüleinél?

— Már mi is sokat törtük rajta a fejünket, hogy vajon ki lehetett az a hét éves kis lányhalott — mondja a lelkész. — Itt a szekrényben rengeteg sok régi irat fekszik, ha egyszer majd sok ráérő időnk lesz, nekiülünk és átöngesszük. Egyben már foglalkozunk is a régi halottaskönyv e titokzatos feljegyzésével és úgy rémlik nekem, mintha, találtunk is volna valami adatot. A kis Lotti szülei vagy Svájcban jöttek, vagy svájciaknak voltak bejegyezve...

Ez minden, amit a református lelkész e furcsa ügyről mondani tud. És ott, ahol a kutatásnak meg kell állnia, mert nem állnak további adatok a rendelkezésre, ott felszabadul a fantázia...

A menekülő halott.

Napoleon Bonaparte, a nagy francia császár 1915-ben elveszti a waterlooi csatát és még ez esztendőben rábizza magát az angolok vendégszeretetére. Az angolok egy hadihajón elszállítják a császárt Szent Ilona szigetére... Hét testvére volt Napoleonnak: József, Lucian, Louis, Anna, Paulina, Anunciata és Jerome. Amig hatalmon volt az összes testvéreinek királyi, hercegi címei voltak. De Napoleon bukása magával rántotta a testvéreit is, mindnyájuknak menekülniök kellett... Néhányuknak sikerült Amerikába hajózni és valamelyik a testvérek közül talán a csöndes Balkán felé vette útját. Bizonyos, hogy az akkori forrongó Európán nem utaztak a saját nevükkel, exotikus grófi címmel állították ki az utleveleiket és így menekültek. Ide érkeztek Bucurestibe és akkor a kislányuk, a hét éves Lotti már nem bírta tovább az út fáradalmait és örökre lehunyta szemeit. Ha a szülei álnévvel is utaztak, de amikor ott állottak az egyszerű református lelkésszel szemben és az elővette

Ferenc Ferdinánd gyűlölte Tisza Istvánt.

A néhai trónörökös kemény harca a magyar politikai vezetőkkel. — Nagy feltűnést keltő leleplezés a volt monarchia tragikus sorsu trónvárományosáról.

(Az Aradi Közlöny bécsi tudósítójától.) Dr. Bardolff Károly tábornok, a bécsi tiszti kaszinóban ma izgalmasan érdekes előadást tartott Ferenc Ferdinánd főhercegről, a volt monarchia tragikus végű egykori trónörököséről. Bardolff generális hosszú időn át Ferenc Ferdinánd katonai tradíójának főnöke volt és így közvetlenül szerzett benyomásai szokatlan élességgel hatottak.

Ferenc Ferdinánd ifjúsága.

Előadása elején megemlítette Bardolff, hogy Ferenc Ferdinánd főherceg épen az ellenkezője annak a férfitípusnak, amit az u. n. Habsburg-nevelés alakított ki. Talán ő volt az utolsó a Habsburgok közül, aki tudott akarni és voltak megalkotandó tervei. Egész fiatalon került a hadsereghez és ott megtanulta a rendhez, igazmondáshoz és egyszerűséghez való ragaszkodást, ami élete végéig jellemzője volt. Már 26 éves korában kezdte érezni azokat az árnyékokat és gondokat, amelyeket a korona kiszemelt viselőjére vet. Helyzete akkor súlyosbodott meg igazán, amikor az ellenfelek légiójával kellett megküzdenie, hogy elvehesse feleségül szíve választotját. Évekig tartó küzdelem után győzött ezen a téren is és attól kezdve kétféleképpen különböztette meg az embereket, aszerint, hogy kik voltak segítségére és kik voltak ellene.

Le akarta rombolni a monarchiát.

Legnagyobb feladatának tartotta: a monarchia épületét alapjától-tetejéig megsemmisíteni és újjáalakítani. A dualizmus fentartásában az állam elkerülhetetlen zűzességét látta. A nemzetiségeknek a lehető legnagyobb autonómiát akarta adni és arra törekedett, hogy a magyar oldalról ideái ellen felmerült támadásokat visszaverje. Így aztán harc fejlődött ki közte és a magyar hatalmi körök, sőt maga az uralkodó között is, aki ellentállt Ferenc Ferdinánd terveinek. Az öreg uralkodó, ha unokáncse más véleményre helyezkedett politikai téren, egyszerűen faképnél hagyta a volt trónörökösöt és a nagynehezen kieszközölt beszélgetés véget is ért.

Tisza István volt a legnagyobb ellensége.

Ferenc Ferdinánd nem sokra értékelt az olasz szövetséget és legszívesebben megtámadta volna Olaszországot egy izolált háború keretében. Magyarországhoz való viszonya visszatükröződött a Tisza István gróffal szemben való magatartásából. Ebben a nagyvonalú magyar politikában legveszedelmesebb ellenségét látta, akit sohasem fogadott. Az volt a terve, hogy Oroszországot, Németországot és Ausztria-Magyarországot egy kontinentális

a „megholtak matrikuláját”, nem akarták álnévvel elföldelni a kis halottukat és bemondták a meghalt kislány nevét: Bonaparte Lotti. És a derék lelkész az ő öreges betűivel feljegyezte: Bonapardon Lotti.

Legendák a nagy Napoleon kis hugáról.

Talán így történt, vagy talán csak a szaladó fantázia látja így a dolgokat, ma már nehéz volna az igazságot felkutatni. Egy dolog van azonban, ami könnyen halomra dönthet minden kombinációt. A Bonaparte-család katolikus volt és miért nem a katolikus temetőbe temették a kis halottukat. De erre a kérdésre is könnyen lehet választ találni. A száztíz év előtti református templom tornyán nem csillag volt, hanem kereszt. Csak majdnem ötven évvel később, amikor az új, kőből épített templom felépült, akkor cserélik ki a keresztet csillaggal. Messziről jött vándorok lehettek, a kik leánykájukat temetni óhajtották, látták, hogy a város tele van görögkeleti templomokkal, érdeklődtek egy keresztény templom után és valaki megmutatta nekik a református templomot, a torony csúcán ott volt a kereszt és a lelkéssel nem is tudtak érintkezni, hiszen a lelkész csak magyarul beszélt, meg egy kicsit románul... Eltemették a kis Lottit és ők futottak tovább, bíztak abban, hogy a császár, ahogy az Elba-szigeti fogságból ki tudott szabadulni, meg fog tudni szökni Szent Ilonáról is és akkor a kis halottat is feketé batáron, ezüst koporsóban fogják elszállítani a fényes, császári sírholtra. f. a.

blokkban egyesíti. Ezt látta volna az európai béke legnagyobb biztosítékának.

Bardolff előadását az előkelő közönség nagy tetszéssel fogadta.

Változás a magyar kormányban.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) A magyar parlament összeülése után nyomban megtörténik az a változás a Bethlen-kormányban, amelyről az utóbbi időben annyi szó esett a politikai körökben. Pesthy Pál igazságügyminiszter lemond, Prónay György báró államtitkár viszont miniszteri tárcát kap. Helyére Ángyán Béla dr. sajtófőnök kerül, mint miniszterelnökségi államtitkár.

Bethlen miniszterelnök ma délelőtt hosszúságos tanácskozásokat folytatott a felsőházi kinevezésekre vonatkozólag a belügyminiszterrel. A helyekért nagy versengés folyik, egy a plutokrácia, mint az arisztokrácia körében. A tanácskozáson megvitatták a kettős mandátumok ügyét és megállapodtak az új jelöltek személyében is. A mai tanácskozáson nagyjában összeállították a kinevezendő felsőházi tagok névsorát, akiknek száma valószínűleg harminc lesz.

FORGATAG.

— Elfogott rablógyilkos. Galatiból jelentik: Emlékezetes az a borzalmas kegyetlenséggel végrehajtott rablógyilkosság, amelyet nemrégiben Galatiban követtek el ismeretlen tettesek egy Curatos nevű dúsgazdag vénkisasszony ellen. A szerencsétlen idős nőt a banditák előbb megfojtották, majd késszurással megsebesítették és kifosztották. A titokzatos rablógyilkosság ügyében megindított bünygyi vizsgálat rövidesen holtpontra jutott, miután a rendőrség a gyilkosok kilétére nézve semmi nyomot nem tudott felfedezni. — Annál meglepőbb aztán, hogy mára rendkívül érdekes fordulat állott elő az ügyben, amennyiben a ploesti-i rendőrség táviratilag értesítette a galati rendőrprefekturát, hogy Ploestiben egy magát Sándor Gézának nevező rovtömlőtű embert fogtak el, akiről alapos gyanu, hogy ő követte el a galati-i rablógyilkosságot is. — Sándor Gézát még a délelőtti órákban Galatiba vitték, ahol kihallgatták. Sándor Géza eleinte tagadta a rablógyilkosságot, majd megtört és elmondta, hogy Veres Miklós hírhedt bandájának a tagja és ő másik két banditátársa segítségével gyilkolta meg és fosztotta ki a dúsgazdag vénkisasszonyt. A rendőrség most erőlyes nyomozást indított Sándor Géza két társának kézrekerítésére.

Jön! FORGATAG Jön!

KÖZGAZDASÁG.

Válságban az Erdélyi Bankszindikátus.

Gyárfás Elemér elnök a lemondás gondolatával foglalkozik — Berivoy István titkár már le is mondott.

(Az Aradi Közlöny cluji tudósítójának telefonjelentése.) Jólinformált cluji közgazdasági körökből vett értesülések szerint az Erdélyi Bankszindikátus legutóbb Kolozsváron megtartott ülésén újlag kirobbantak azok az ellentétek, amelyek a szindikátus eredményes munkáját eddig is akadályozták. A vita újlag arról a kérdéstről folyt, hogy a szindikátus kebelébe tartozó valamely pénzügyi intézet más tagintézet székhelyén csak a szindikátus külön engedélye alapján nyithasson fiókot, vagy hajthasson végre affiliálást. A kolozsvári igazgatósági ülés viharos pergőtüzében a gyulafehérvári Transsylvania Bank Rt. állott, amelynek székhelyföldi és legutóbbi szatmári terjeszkedését féltékeny szemmel nézték a többi bankok vezérel.

A kolozsvári gyűlés ismételtelen leszögezte, hogy bankfiókok csak a szindikátus külön engedélye alapján nyithatók tagintézeti székhelyen és mert ez a határozat elsősorban a

Transsylvania Bankot érintette, a gyulafehérvári pénzügyi vezérigazgatója, László Endre, aki az ülésen is jelen volt, válaszul azonnal bejelentette, hogy intézete kilép a bankszindikátusból, ő pedig lemondott igazgatósági tagságáról.

Az eddig lappangó harc tehát nyitltá vált és a Bankszindikátussal kapcsolatosan még újabb viharok várhatók. Hír szerint Gyárfás Elemér szenátort, a Bankszindikátus elnökét annyira elkedvelenítette a szindikátus tagjai között észlelhető széthuzás, hogy komoly elhatározással érlelődött benne a lemondás gondolata. Gyárfás Elemér a Bankszindikátus márciusban megtartandó közgyűlésén fogja bejelenteni lemondását. Berivoy István, a szindikátus titkára is lemondott és csak a közgyűlésig végez adminisztratív teendőket. A tervek szerint a Bankszindikátus székhelyét Kolozsvárra fogják áttenni és megkísérik reorganizálását.

Zürichben 2.77.50 a lej.

Helyi valutaárak. (Január hó 19.)
Kilzetések: Berlin 45.60, Amsterdam 76.80, Newyork 191, London 930.50, Páris 7.70, Milánó 8.42, Prága 5.68, Budapest 33.50, Zágráb 3.38, Bécs 26.97.50, Zürich 36.90. — **Áru:** Márka 45.50, dollár 190, angol font 930, francia frank 7.70, olasz líra 8.40, cseh korona 5.60, pengő 33.50, dinár 3.30, osztrák schilling 27, svájci frank 37. — **Pénz:** Márka 44.50, dollár 188, angol font 910, francia frank 7.40, olasz líra 8, cseh korona 5.50, pengő 32.80, dinár 3.20, osztrák schilling 26, svájci frank 36. — **Irányzat:** lanyha.

Zürichi tőzsdenyitás. (Január hó 19.)
 Berlin 123.15, Amsterdam 207.70, Newyork 519.18.75, London 2520.25, Páris 20.62.50, Milánó 22.45, Prága 15.37.50, Budapest 20.62.50, **Bucuresti 2.77.50**, Varsó 57.50, Bécs 73.15.

Zürichi tőzsdézárás. (Január hó 19.)
 Berlin 123.15, Amsterdam 207.70, Newyork 519.25, London 2520.25, Páris 20.62, Milánó 22.50, Prága 15.37.50, Budapest 20.70, Belgrád 9.12.50, **Bucuresti 2.77.50**, Varsó 57.50, Bécs 73.15.

Bucuresti-i tőzsdézárás. (Január hó 19.)
Devizák: Páris 7.65, Berlin 45.60, London 932, Newyork 191.75, Milánó 8.34, Zürich 37, Prága 5.60. — **Valuták:** Napoleon 760, márka 45.25, léva 1.35, török líra 0.90, angol font 935, francia frank 7.65, svájci frank 36.75, olasz líra 8.40, drachma 2.20, dinár 3.38, dollár 191, lengyel zloty 21, osztrák schilling 28.25, magyar korona 27, cseh korona 5.60.

Az aradi Apollóban ma, esütörtökön

Egy árvaleány története.

Főszerepben:

„MARCO”

az izom ember.

Az előadások 1/5, 6, 1/8 és 9 órákor kezdődnek.

— **A szesz-pótadó kulcsa.** A szesz italokra kirótt 20 százalékos pótadó kivételére a pénzügyminisztérium egy ma leérkezett rendeletében a következő kiszámítási kulcsot küldötte meg az aradi pénzügyigazgatóságnak: gabonaszesz, hektoliterfokként 25 lej, borszesz 80 lej, szilvapálinka, cujka 30 fokként 90 lej, borseprő és szőlőtörköly hektoliterfokként 90 lej.

— **Céghivatali hírek.** Az aradi törvényszék céghivatala közli, hogy az aradi törvényszék csődtanácsa a mai napon elrendelte a csődöt Singer Adolf Piata Catedralei (Thököly-teri) vegyeskereskedő ellen. Csődtömeggondnokká Rotár Sándor ügyvédet nevezték ki. Követelések bejelentési határideje február 28. A tételek jóváhagyásának tárgyalása március 26-án, a csődválasztmány kinevezése pedig március 24-én történik meg. — **Géhl** János aradi kereskedő ma önmaga ellen a csőd megnyitását kérte.

Rádó-műsor.

Csütörtök, január 20. Wien—Grác. 20.15. A szimfonikus zenekar hangversenye. — Pozsony. 17.50—19.20. Hangverseny. — 20.30. Katonazene. — Zágráb. 20.30. Vidám esti zene. — Milano. 20.45. Hangverseny. — 22.45. Jazz-band. — Breslau. 21.15. Vidám quartett. 21.15. Táncczene. — Barcelona. 21.45. A Gran Teatro del Liceo operaelőadása. — Kopenhága. 21.30. Mandolin hangverseny. — 22.45. Táncczene. — Prága. 20. Hangverseny. — London—Darenty. 21. Hangverseny. — 22.30. Táncczene. — Leipzig. 20.15. Ludwig Thoma emlékünnap. — Stuttgart. 20. Népszerű zenekari hangverseny. — Frankfurt a. M. 19.30. Orfeusz az évilágban, utána táncczene. — Berlin. 21. Virtuóz-est. (Maurits van der Berg hegedű, Michael v. Zadora: zongora, Greyr Platigorsky: gordonka) — 22.30. Táncczene. — München. 19.30. Operaelőadás. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. — 17.09. Az Opera kamarazenekarának hangversenye. — 18.15. Tormay Cécile irodalmi előadása. — 19. Operaelőadás, utána cigányzene.

M o z i.

xx Móríc Zsigmond a nagy magyar író Fehér galambok fekete városban című regényét különös művészettel filmre dolgozták át. Egy bűnös város életét írta meg Móríc Zsigmond regényében és a film megálló realizmussal vetíti elénk a bűnben, az élvezet kergetésben, a bűnös szerepekben tobzódó embereket. De a fekete városban egyszer mégis kislát a nap: egy virágos kert udvarán megjelenik az asszony és kenyeret hint az éhez galambok elé. És az asszony maga néma tisztaságával megmenti ezt a várost, megmenti az embereket a szennyes csúlydétól. Az asszony szerepét Lóth Ilka a nagynevű magyar filmszínésznő alakítja és a nagyszabású kép csütörtök-től kezdve kerül vetítésre az aradi Uránia mozgószínházban.

Műsor. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órákor kezdődnek.

xx Egy éva leány története című mozgófilm-drámát vetít szombatig az aradi Apollo mozgószínház. Az érdekes filmregénynek közepét a mozgószínház kedvence, Maroco az izomember alakítja és az asszony történetét egyszerű keretben ad Marconak arra, hogy mutogassa féltékeny lelkét és hogy az árvát, akit az élet annyira megtipor, védelmébe vegye az élet berti gonoszság elől. Az aradi Apollo színház előadásai fél 5, 6, fél 8 és 9 órákor kezdődnek.

xx Jön a Forgatag!

FORGATAG.

Posta-zavarok Pancotán.

A község lakosságának akciója a postaszolgálat megjavítása érdekében.

(Arad, január 19.) Megdöbbentő és tartatlan állapotra mutat rá az a beadvány, amely Pancota községből érkezett be most az aradi postafőnökséghez. Olyan adatokat szolgáltat az ottani postaviszonyokról és magáról a postahivatali állapotáról, amely szinte példátlanul álló, de ismerve az aradi postafőnökség ezirányú ielfogását, az akció remélhetően gyors orvoslást fog maga után vonni.

Pancotán, Aradmegyének talán legforgalmasabb helyén, sőt, piszkos és olyan szűk a postahivatal helyisége, hogy a közönségnek szánt helyen, — a beadvány szerint — négyen sem férnek el egyszerre. Ehhez a külsőséghez aztán teljesen illő a posta ugynevezett működése is. Egy ajánlott-level feladásánál fél óráig is kell várni a feladónak, a csomagfeladás pedig oly sok időbe kerül, hogy legjobban az ember kora reggel megy el a hivatalba, mert csak úgy van rá remény, hogy esetleg délig fel tudja adni a csomagot. Egészen lehetetlen az állapotok a levélkézbesítés terén is. Olyan embert alkalmaztak ugyanis levélhordónak, aki valósággal analfabéta, nem igen tud olvasni és épen ezért úgy segít magát, hogy minden házban kipakolja egész pakamétáját és szabad keresést enged a feleknek. Ennek persze az a következménye, hogy sok levél és lap elvesz, elkallódik. A felek részéről való telefon használhatatlan és ugyancsak kezdetleges állapotok uralkodnak a táviratkezelések körül is.

A pancotaiak már tavaly is tettek panaszkodó-jelentést a rossz kezelés miatt Aradon és akkor meg is javultak a viszonyok, de csak pár hétre. A község lakosai most azt remélik, hogy az illetékes körök majd módját találják annak, hogy a javulás tartós, sőt állandó legyen.

**Az aradi Urániában
ma, csütörtöktől
Loth Ilával
a főszerepben.**

**Fehér galambok
fekete városban.**

**Móríc Zsigmond
regénye.**

Az előadások 1/5, 6, 1/8 és 9 órákor kezdődnek.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Tudományok.

Selyem harisnyában
„I. C. A.”

a vezető márka,
ugy szépség, mint
tartósság tekinté-
ben.

„I. C. A.” selyem harisnya I. minőség, cör-
na talppal, garantált hibátlan gyári árban **Lej 117**
„I. C. A.” selyem harisnya II. minőség cör-
na talppal, erős, jó és tartós gyári árban **Lej 90**

„I. C. A.” selyem harisnya gyári lerakata
és kizárólagos elárúsítása Aradon:
Bogyó A. harisnyaujletében Str.
Emlinescu (Deák F-u.) 13.

INGYEN AD minden felvételhez egy mű-
vészi kivitelű nagytáskát

Stojkovits és Békés Arad, Piata A. Iancu
(Szabadság-tér) :-:-

Villamossági szaküzlet, tele-
fon és csengő. **Radio**

berendezések és azok alkatrészei állandó nagy raktára.

Varga és Rosenfeld Arad, Bulv. Reg. Maria 12. :: Telefon 908.
Díjtalan költségvetés vidékre is. 16740

NYILTÉR.

Özv. Miklós Frigyesné szül.
Szilvássy Eleonora mélyeséges
tájdalomtól megtörtén, de a jó-
ságos Isten Szt. akaratában
megnyugodva szerető neje a
magu, ugy az alólítottak, vala-
mint számos rokon, ismerős és
barátai nevében is mélyen meg-
tört szívvel szomoruan jelenti a
lelejtethlen jó férj, sógor,
nagybácsi, rokon és jóbarát

Miklós Frigyes

ny. Acsev. Irodakezelő

f. évi január hó 19-én, reggel
5 órakor, életének 56-ik s bold-
dog házasságuk 30-ik évében,
rövid és kínos szenvedés és
az Urvaesora ájtatos felvé-
tele után a Mindenható rendel-
kezéséhez képest történt gyá-
szos elhunytát.

Az Istenben boldogult földi
maradványai f. hó 20-án d. u.
4 órakor fognak Calea Saguna
(Varjassy Lajos-u.) 84. számu
gyászszobából, a ref. egyház szer-
tartásai szerint a helybeli felső
temetőben örök nyugalomra he-
lyeztetni.

Arad, 1927. január 19-én.

Pihenése oszondos, drága emléke
áldott legyen!

Nagy József és neje szül. Szilvássy
Terézia, Szilvássy Heinrich, Szilvássy
István és neje szül. Pfeiffer Berta,
Orschlger Lajos és neje szül. Szil-
vássy Mária, sógorai és sógornői,
Szilvássy Ödön és neje szül. Szilvássy
Valéria, Szilvássy Jenő és neje szül.
Dr. Szaner Margit, Nagy Lajos és neje
szül. Boile Erzsike, Szürbik Sándor és
neje szül. Szilvássy Aranka, Orschlger
Mária, Orschlger Margitka, Szil-
vássy Stancika, Szilvássy Zoltika, Nagy
Timika, unokatestvéi és húgai. És az
összes itt és távol levő rokonok nevében

Legjobb német gyártmányu
varrógépek és kerékpárok

kedvező részletfizetésre kaphatók
Hammer Zsigmond Arad,
Bulev. Regele Ferdinand
No. 27. (Boros Béni-tér.)

Élő hal, harcsa és ponty

kapható csütörtökön és pénteken:
Luttwák József cégnél Arad

Olcsó árak

Muzsay-nál Arad

színházzal szemben.

Gyapju öltöny
téli Lej 1750

Double raglan
v. ulster téli Lej 2350

Téli kabát szürme
sál gallérral Lej 2850

Bőrkabát

szürme hálás és gallér Lej 4000

Mérték szerinti szabóság.

Nagy posztó raktár.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Capruța község f. hó 22-én
délelőtt 10 órakor 100 kg. használt
telefon vasdrótot ad el árverésen.

Dumbravita község f. év január
30-án délelőtt 10 órakor 41 kbm.
tűzfűtőt ad el árverésen. 431

Secretariatul cercnal
Capruța.

Minden FORDSON tractor érdeklődőnek és tulajdonosnak b. tudomá-
sára hozzuk, hogy a folyó évben január 25-től kezdődőleg teljesen díj-
mentes

FORDSON tanfolyamot tartunk,

amely a FORDSON tractorok kezelésével és karbantartásával fog fog-
lalkozni. Jelentkezők felvételnek egyedüli aradi autorizált képviselőnél
az Intreprindere de Masini și Automobile, Arad, Calea Radnei 37-39.
szám alatt. 16805

Rudkowski Ferencz

rész-, fémár- és gépgyár. :: Kazánkovácsműhely és üntöde.

Vállalja: Cukorka-, vegyi- és festőgyári berendezések
készítését. —: Mindennemű gazdasági- és malomgépek
javítását. —: Malomhengerek oszlozást és rovátkolását.

Autogén hegesztések és auto javítások gyorsan és jutányos áron összköltséget!

Arad, Strada Vicentiu Babes 22. (volt Kiss
Ernö-ucca.) — Rendőrségi laktanya mellett.

APRO HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjt az azonos szavak szerint ezámítjuk. — Minden szó
hirdetés: ára hétköznap 4 lej — benti, vasárnap 5 lej. — Vastagabb betűvel 2 lej, illetve 10 lej. — A vas-
tagabb betűvel kiadott gravatát alhuzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az
apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej.
A kiadóhivatalt fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket elutasítsa, amelyek tartalmánál
fogva erősen alakjában nem kerülhető, am minden egyes esetben megváltoztatása illetve helyesbítése
*** * * * Hirdetéseket telefon utján is feladhatók, telefon szám: 151. * * * * *

Levelezés.

Hajhullás és hajkorpa

ellen a legjobb szer az Egger Petrol.
Kapható minden gyógyszerárban és dro-
gueriában.

Alkalmazás.

MANIKÜRÖS kisasszony felvétetik Pro-
senszki hölgyfodrász fizetésbe Arad, P.
Luther 3. szám. 319

HÁZIVARRÓNÓ házakhoz ajánkozik.
fehéremű varrást is vállal. Esetleg vir-
dékre is kimegy. Cím az Aradi Közlöny
kiadóhivatalában. 424

ÜGYES szobaleányt jó bizonyítvánnyal
azonnalra keresek. Wiesek, Arad, Str.
Seminarului (Sina-u.) 6. 425

FIATAL söfőr alkalmazást keres. Vi-
dékre is megy. Cimeket kér Aradi Köz-
löny kiadóhivatalába. 428

FIATAL villanyszerelő segéd felvétetik.
Gáspár műszerész, Arad, Str. Floria 2.
427

NÉMET kisasszony nagyobb gyermek
mellé ajánkozik. Cimeket az Aradi
Közlöny kiadóhivatalába kér. 432

Lakás.

EGYSZOBÁS irodahelyiség a főtéren le-
lépési díj nélkül, külön lépcsőházi bejá-
rattal azonnal kiadó. Érdeklődni az
Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 421

KÜLÖNBEJÁRATU szoba kiadó. Cím
az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 423

GYERMEKTELEN házaspár keres 2
szobás belvárosi lakást. Cimeket „Tiszta”
jellegre kéretnek az Aradi Közlöny ki-
adóhivatalába. 422

Vétel és eladás.

SPANYOLNÁTHA ellen kitűnő óvszer.
Antigravedo. Dr. Földes gyógyszerár
Arad. 180

OLCSÓN KAPHATÓK hintaszékek, női
bundák, férfi és női öltönyök, szőnyegek,
háló, ebédlő, uriszoba, feany szoba, sza-
lon, konyhaberendezések, bőr és szalon
fotelek, tükrök, antik órák, ebédlő és
szalon asztalok, íróasztal, klubgarnitúra,
asztalnemű, díszágygarnitúra, plüsch és
asztal ágyszerítők, ebédlő székek, író-
asztalgarnitúrák, dísztárgyak, ágyak,
réz márványmosdó, antik komód, Bie-
dermayer szalon, antik lámpák, hócipók,
gyermek kalocsnik, gyermekágy és kos-
csik, női ruhák stb. Salgóne. Arad, Str.
Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em.
jobb. 1000

Nagy harisnyavásár mélyen leszállított áron BOGYÓ-nál Arad!

Selyem harisnya hibátlan Lej 110.— „Nixe” cörna fától legfinomabb minőség Lej 135.— „Hoga” prima
selyem főr Lej 95.— „Hoga” legfinomabb selyem főr tartós Lej 95.— Strapa harisnyák 28 lej ói. 65 lej ói.
Férfi cörna harisnya magas szárú Lej 145.— Férfi zoknik gyermek patent harisnyák 20.— lej ói.
Bőr- és kötött-szövet kényűk. Selyem szálak 125.— lej ói! Csipkék, divatszalgok legolcsóbb árak mellett!

A leghevesebb fejfájást is pár perc alatt megszünteti
a ROZSNYAIFEJPAZSILLA
Kapható a ROZSNYA I gyógyszerárban Arad